

EVANGELILE: ISTORIE SAU TEOLOGIE

Comentariu evanghelic al Pr. Alberto Maggi OSM

Ce sunt evanghelile? Acele scrieri care stau la baza credinței noastre?

Când luăm Evanghelia trebuie să clarificăm înainte de toate semnificația termenului Evanghelie, în l. greacă *evangelio*, și care era răsplată care se dădea la un mesager care aducea o Vestă bună. A aduce vești bune unuia și a primi o răsplată însemna că vestea bună i-a făcut plăcere sau bucurie. Apoi acest termen trece să însemne însăși Vestea bună, și pentru creștini "Vestea cea bună prin excelență". Și era o veste atât de bună, de a face diferită viața persoanelor care o primeau. Evanghelia este vestea cea bună pentru că atunci când o primim, o acceptăm, transformă viața noastră și mai presus de toate ea conține aceea învățătură care trebuie să ne facă persoane pe deplin umane. Acesta este în mijlocul Vestea bună a lui Isus.

Problema care se pune când spunem că Evanghelia este Vestea bună: cum de, după 2000 de ani în care Vestea bună a fost proclamată și răspândită pe acest pământ, lucrurile încă nu merg destul de bine. Adică se mai poate vorbi încă, după 2000 de ani, de Vestea cea bună? Și, înainte de toate, cum de în societatea occidentală unde Vestea bună este răspândită și predicată de mai bine de 20 de secole, nu a reușit încă să transforme și să ajungă la maturitatea sa? Rămâne o societate în care se găsesc încă multe situații care sunt contrare demnității și libertății omului, creșterii și promovării umane, sau chiar mai rău. Dar nu numai, din păcate s-a folosit Vestea bună pentru a menține un sistem chiar cu o viziune religioasă care perpetua diferențele sociale și nu promova întradevăr dreptatea, demnitatea persoanelor. De aceea, după 2000 de ani de creștinism și Evanghelie proclamată, putem să ne întrebăm: a fi creștini este o onoare sau este o rușine? Pentru că vedem că între creștini se întâmplă lucruri care nu sunt deloc în sintonie cu Evanghelia. Cum putem să vorbim de o societate care se inspiră din valorile Evangheliei dar nu le practică, nu le trăiește în mod serios și coerent. Ne putem recunoaște ca creștini, dar continuăm fără rușine să furăm, să jignim, să urâm, să fim indiferenți în fața necesităților sau nevoilor oamenilor. Cum de, după 2000 de ani creștinismul, nu a reușit încă să se creeze o societate mai bună și mai umană? Problema trebuie înainte de toate să o cunoaștem și să o înțelegem. Și pentru a o înțelege, trebuie să ne ducem la prospețimea de la origine, eliminând acele condiții, care din momentul în care a fost proclamat, din păcate, s-a făcut neclar conținutul său. Constatăm cum Evanghelia lui Isus încă nu ajunge la inima oamenilor. Persoanele nu reușesc să înțeleagă întradevăr bogăția semnificației sale. Gândiți-vă câte persoane, care se declară creștine, folosesc Evanghelia pentru a o folosi ca amenințare sau pedepsă, sau cum prin asemenea învățături se pot controla și manipula oameni, sau iluzia de a fi creștini și netoleranți în același timp. Cum este posibil că un creștin, care-l urmează pe Isus, care ne-a eliberat de orice formă de prejudecată față de alți, poate să aibă prejudecăți din punct de vedere rațial, social sau sexual? Sau lucru cel mai absurd, să te declari creștin și să ai prezumția că înțelegi ceea ce Dumnezeu a decis pentru noi toți în viața de dincolo. De aceea se cunoaște foarte bine paradisul, purgatoriul, infernul sau iadul, tot despre viața de dincolo. Acestea reflectă o cunoaștere incorectă a Vestei Bune a lui Isus.

Vă reamintesc că Evanghelia este Vestea bună care schimbă viața persoanelor, și o face mai vivibilă, mai echilibrată, mai plăcută, mai bună și mai frumoasă în toate aspectele sale. Nu se poate folosi Vestea bună pentru a împovăra, a amenința sau degrada realitatea umană la care este adresată. Problema pe care o întâlnim, trebuie să ne-o repetăm, este că ne gândim că suntem creștini, fără a cunoaște pe ce se bazează această identitate. Textul Evangheliei rămâne, în mare parte dintre creștini, necunoscut sau ignorat. Imaginați-vă de exemplu, pentru a înțelege cum pe parcursul de transmitere a Evangheliei a fost atât de șovăitor, încât spunem "da,da, precum Evanghelia ne învață la catechism", dar apoi nu s-a intrat serios în profunditatea acestei învățături și nici nu s-a asimilat bogăția sa.

Încercați să vă imaginați atunci când Evanghelile au fost scrise, pe la sfârșitul primului secol, o copie a celor patru Evangheli este trimisă la biblioteca cea mai mare din acel timp, care era la Alexandria Egiptului. O dată primită această copie, bibliotecarul în care sector fi pus-o? În care sector sau categorie a bibliotecii? Ar fi pus-o în sectorul: bibliografii ale persoanelor excelente? pentru că era vorba despre Isus? Ar fi pus-o între prezentări istorice? Sau între textele filosofice? Sau chiar între cărțile cu caracter mitologic sau de basme? Problema este ce anume sunt aceste texte scrise acum 2000 de ani, chiar și din punct de vedere literar? Intrăm deci în chestiunile pe care vrem să le tratăm și să le înțelegem în aceste întâlniri. Ce sunt Evanghelile? văzând că rămân încă departe aceste texte de viața oamenilor. Sunt întradevăr istorie? Au fost scrise pentru a ne informa asupra vieții lui Isus? Doresc să ne ofere informații pentru a satisface curiozitatea noastră asupra acestui personaj? Sau au fost scrise pentru a alimenta testimoneanța sau mărturisirea noastră de credință, pentru ca și noi să ne putem manifesta adeziunea noastră la acel om, care acum 2000 de ani, a schimbat panorama și cursul istoriei, și a transformat complet modul de a înțelege viața persoanelor, fie față de alți, fie față de Dumnezeu?

Întrebarea este: Evanghelile sunt istorie sau sunt teologie? Bibliotecarul din Alexandria ce putea să zică când a primit această carte? Mulțumesc, o voi pune între cărțile istorice. Vedeți, nu este posibil să banalizăm textul Vestei bune în acest mod. Evanghelile fac referire la fapte, care real s-au întâmplat și prezintă un personaj care întradevăr a existat, dar nu a fost intenția evangheliștilor să ne transmită informații de actualitate, istorice sau bibliografice asupra vieții sale; scopul Evangheliei a fost acela de a face mereu actuală învățătura lui Isus, ca Mesia și Fiul al lui Dumnezeu, pentru ca persoanele din orice timp să poată adera la El, să poată primii propunerea Sa și să o accepte cu entuziasm, în așa fel ca viața lor să ia o nouă orientare, spre ceea ce-i poartă la o împlinire umană. Aceasta este lucrul pe care trebuie să-l avem prezent: Evanghelile nu sunt o colecție de informații asupra vieții lui Isus, pentru a satisface curiozitatea noastră, dar sunt testimoniate, mărturii de credință ale primei comunități creștine asupra vieții Sale, învățăturii Sale și operelor de El realizate, și aceasta trebuie să servească pentru a întări credința comunității în Domnul Isus.

Este bine și frumos, atunci când dorim să înțelegem aceasta, să mergem imediat la texte, pentru a vedea cum Evangheliști au făcut referire la evenimente istorice ale epocii. Chiar dacă aceste expuneri care în ele însăși, nu se concentrează pe chestiuni istorice, dar pe credință, adică pe ceea ce primele comunități au înțeles sau intuit, și au experimentat despre învățătura lui Isus. Cu toate acestea evangheliști fac referire la istoria epocii, dar a înțelege în ce mod o fac este ceea ce pe noi ne interesează. Dacă luăm cap. 3 din Luca se vorbește despre Ioan Botezătorul: când ne prezintă un personaj, Luca începe foarte solemn, face referire la ceea ce erau datele istorice ale epocii. Să vedem în ce sens. Și textul începe

așa: în anul al cincisprezecelea al guvernării lui Tiberiu Cezar, Pontiu Pilat fiind guvernator al Iudeii, și Irod, tetrar al Galileii, și Filip, fratele lui, tetrarh al Ituriei și al regiunii Trahonita, și Lisania, tetrarh al Abilenei, Ana și Caiafa fiind mari preoți, Cuvântul lui Dumnezeu a fost către Ioan, fiul lui Zaharia, în pustiu.

Vedeți, Luca aici ne descrie un pasaj istoric al epocii, începând în primul rând cu imperatorul Tiberiu Cezar, apoi cu procuratorul, tetrarhi sau guvernatori Palestinei din acel timp și în final cu capi religioși, deci avem o un pasaj istoric care ne ajută pentru a fixa în istorie acest fapt singular. Pe Evanghelist nu-l interesează să facă o jurnal al timpului, nominalizând personajele cele mai importante, pentru că obiectivul său este pus, pe **modul** de intervenire a lui Dumnezeu în istorie. Adică sunt acele autorități, cei 7 puternici a istoriei timpului, dar Dumnezeu îi ignoră profund. Cuvântul Său la cine este adresat? La un om necunoscut chemat Ioan, care se găsește în deșert. Descrierea istorică îl ajută să prezinte ceva mult mai important: modalitatea lui Dumnezeu când intervine în istorie. Dumnezeu nu se face auzit în salonurile guvernării sau în palaturile sacre sau regale, dar Cuvântul Său se adresează unui om, Ioan, fiul lui Zaharia, într-un loc deloc sacru sau oficial, precum este deșertul. Deci, chiar folosirea datelor istorice sunt în funția unui mesaj mult mai important: când Dumnezeu intervine în istoria umană nu folosește criterii umane, dar criterii care pot transforma istoria însăși, în vederea de a o face o realitate mai primitoare și în consecință mai umană, pentru toți.

Asupra discursului de istorie a Evangheliei, așa cum vom vedea mai departe, se pot face multe alte tipuri de exemple care ne ajută să înțelegem în ce mod textele au fost scrise. Ceea ce ne interesează nu este atât: **cum** autori au transmis mesajul lor, dar **ce anume** au vrut să transmită prin scrierile lor. De exemplu în Evanghelia lui Marcu cap. 14 se descrie scena Pasiunii, după ce a fost făcută ungerea din Betania, cu episodul ultimei cene. Isus care-i adună pe ucenici săi să facă cina în seara de Paști. Textul începe așa, v. 17: **s-a făcut seară**, o indicație cronologică. Acum aceeași expresie se găsește la sfârșitul întregii prezentări a Pasiunii, la cap. 15, după ce Isus este mort și Iosif din Arimatea merge la Pilat să ceară corpul său pentru a-l depune în mormânt, la v. 42 găsim din nou expresia: **se făcuse deja seară**. Autorul, chiar dacă vorbește de un fapt real întâmplat, cum a fost pasiunea și moartea lui Isus, nu este interesat să transmită un jurnal al morții care a fost **deja anunțată**, dar dorește să facă să înțeleagă comunitatea sa, și deasemenea per noi astăzi, valoarea acestei morți, semnificația sa. Cele două expresii trebuie să le considerăm un artificiu literar pentru a spune că tot ceea ce se găsește între prima și a doua indicație temporală, **s-a făcut seară**, face parte de un singur eveniment, iar dacă noi stăm la datele istorice vă imaginați câte lucruri s-au întâmplat din momentul în care Marcu spune **s-a făcut seară**, adică de când Isus se retrage și merge cu ai săi să facă cina, până în momentul în care Iosif din Arimatea cere corpul lui Isus. Sau întâmplat o infinitate de lucruri: Isus face cina cu ai săi, după ce au cântat imnuri au ieșit în grădina Ghețimani, Isus apoi este arestat în acel loc, ucenicii fug, îl abandonează, Isus este purtat la mai marele preot Caifa, aici este procesat de Caifa, este batjocorit, apoi de dimineață este purtat la Pontiu Pilat, aici din nou se repetă procesul față de el, se confirmă condamnarea Sa la moarte, apoi avem tot discursul de badjocură din partea soldaților, biciuirea și flagelarea, încoronarea cu spini, și așa mai departe; urmează primirea și purtarea crucii pe Calvar, crucificarea, moartea: totul în 24 de ore! (dacă considerăm datele istorice, temporale indicate prin cele două menționări: **s-a făcut seară**). Dar nu vi se pare un pic că prea multe lucruri s-au întâmplat în aceste 24 de ore? Din punct de vedere istoric nu este posibil ca toate aceste acțiuni să se fi întâmplat într-o singură zi, și în mod particular așa cum spun evangheliști sinoptici, că

aceea zi era și ziua de Paști. Toate aceste lucruri care privesc pasiunea și moartea lui Isus s-au întâmplat chiar în sărbătoarea cea mai solemnă, aceea care se celebra cu toate detaliile și cereminile religioase, aceasta este dificil de susținut. Exemplul expus demonstrează cum evangheliști încearcă să transmită un mesaj fundamental care trece dincolo de cuvintele cu care este expus evenimentul. Mesajul are un semnificat cu caracter teologic, și acesta este valid și pentru noi azi.

Că Evangheliști au expus un eveniment asupra unei morți, în final poate fi un lucru care ne privește sau nu, dar că Evangheliști au vrut să spună că **în această moarte s-a manifestat până la extrem calitatea iubirii lui Isus, și a fost o schimbare radicală în istoria umanității, adică a distrus moartea însăși, aceasta cu siguranță ne interesează, pe fiecare dintre noi. Dacă se recunoaște valoare morții lui Isus, ca și adevărata eliberare, și semnificația unei vieți care este mai puternică decât moartea însăși, atunci raportul cu Dumnezeu se va înțelege într-o manieră diversă, și în consecință, și raportul cu ceilalți. Adevărata eliberare nu mai privește un trecut îndepărtat, nici amintirea ieșirii din Egipt, ci o Aleanță nouă instituită de Isus prin sângele său.**

Problema se repropune atunci când, cu toate că am înțeles că scopul scrierilor Evanghelice este acela de a izvorâ și alimenta credința în Isus și în mesajul său, găsim însă episoade care ne pun în criză însăși credința. Când citim texte, unde se spune sau se fac lucruri care par că sunt împotriva bunului sens, riscul care ne amenință, dacă nu se reușește a înțelege adevăratul lor semnificat, de a închide evanghelia și a nu o mai citi. Dacă, de exemplu, textul din Mc 11,12-14 când Evanghelistul spune că Isus, ieșind din Betania se îndreaptă spre Ierusalim, și a doua zi, când ieșeau din Betania, Isus a flămânzit; și, văzând de departe un smochin care avea frunze, a mers să vadă dacă va găsi ceva în el; și, ajungând la el, n-a găsit nimic decât frunze, pentru că nu era timpul smochinelor. Și, luând cuvântul, a zis: **Nimeni să nu mai mănânce rod din tine niciodată!** și apoi după câteva versete în continuare se spune că smochinul seacă din rădăcini. Din lectura superficială a textului rezultă multă perplexitate, sau Isus habar n-are care este anotimpul când trebuie să meargă să caute smochine (și ce sens ar avea să ne fie transmisă asemenea informație), sau Evanghelistul a greșit: ne-a spus ceva ce nu se putea întâmpla pentru că nu se pot găsi roade într-un copac când acestuia îi este imposibil să le producă. La ce ajută prezentarea unui episod ca acesta, când la baza ei se pare că descoperim o contradicție sau o lipsă de bun sens? (când ascultăm asemenea episoade în biserică și se consideră ca atare, înseamnă că chiar nu le-am ascultat sau înțeles). Dacă în general ascultarea Evangheliei provoacă reacții; înseamnă că ascultarea este bună, și reacțiile pot fi: de entuziasm sau de refuz. Dar ne întrebăm: de ce autorul a dorit să spună aceasta? Deci este important să facem întrebări la text. În acest mod se poate primi bogăția din conținutul său.

Există un alt text, acest caz din Evanghelia lui Matei, când se descrie ce se întâmplă în momentul morții lui Isus, Mt 27, 51-53: **Și, iată, perdeaua templului s-a rupt în două, de sus până jos, și pământul s-a cutremurat și stâncile s-au despiciat; și mormintele s-au deschis și multe trupuri ale sfinților care adormiseră au înviat; și, ieșind din morminte, după învierea Lui, au intrat în sfânta cetate și s-au arătat multora.** Această descriere de fapte pare să fie în afara oricărei logici normale, în afară de stâncile care se despiciat (se consideră adevărată de cutremur seismic), pentru că nu se înțelege pentru care motiv, morții care au înviat, în momentul morții lui Isus, au trebuit să-L aștepte pe Isus să învie, pentru a putea ieși din morminte, și a intra în oraș, și a se arăta multora. Ce înseamnă această imagine? Ce anume este, sau unde se găsește, locul care se cheamă oraș sau cetate

sfântă? Sunt texte care pun la mare încercare credința credincioșilor, dezorientându-i, în loc să le crească credința, se întâmplă contrariu: se închide cartea și o lăsăm deoparte. Aspectul curios este că deseori se aude spunând: pentru a înțelege sensul acestor cuvinte trebuie să ai credință! Cum așa! După sf. Paul Evangheliile au fost scrise pentru a izvorâ credința (Rm 10,17). Deci dacă ascult Evangheliile ar trebui să am deja credință, de la început, pentru a o accepta? Dar Ev, nu a fost scrisă cu scopul contrar? Adică face să izvorească în noi credința? Când se face asemenea obiecții ajunge imediat replica: de acord, este un mister! Îl iei ca atare sau îl lași deoparte, și nu mai faci alte întrebări. Și atunci se trece de la misterele credinței la credința misterelor, în care nu trebuie să ai întrebări sau să obiectezi, ci numai să accepți, atât! O asemenea credință, nu este capabilă să dezvolte sau să manifeste toată puterea sa. Acesta este motivul pentru care, Vestea bună pierde din bogăția sa sau Vestea bună se transformă în cu totul altceva, poate deveni o armă pentru a lovi, pentru a marginaliza, a elimina, a disprețui sau chiar a urî pe cineva.

Rămânem uimiți față de ceea ce a făcut și realizat Isus, cum ar fi faptul că Isus a multiplicat, 5 pâini și 2 pești, pentru a da de mâncare la 5000 de persoane; iar apoi, mai mult, Isus îi asigură pe ucenicii săi că ei vor realiza opere și mai mari decât ale Sale. Dacă luăm în serios aceste cuvinte, se pare că este mai degrabă o glumă, ceva care nu trebuie luat în serios, pentru că după Isus, nimeni nu a mai reușit să multiplice pâinile pentru a sătura o mulțime de oameni, oameni cu adevărat flămânzi, dimpotrivă, azi vedem cu mai multă dramă cum se poate muri de foame într-o lume unde bogăția și bunăstarea a ajuns la abundență și saturație. De ce nu se mai întâmplă aceste lucruri precum Isus le-a făcut? Și mai mult, când Isus spune că este suficient să ai credință cât o sâmbure de muștar pentru a le putea face!!! Înseamnă că în 2000 de ani de creștinism nimeni nu a avut o credință atât de mică pentru a reuși să continue să facă aceste lucruri pe care Isus le-a făcut într-un mod minunat?

Dacă ne gândim la învățătura lui Isus, la discursurile Sale, care ar trebui să fie la baza vieții creștine, dar pentru că nu se reușește să fie înțeles conținutul lor, ele rămân externe vieții creștine. Dacă luăm în considerare discursul care stă la baza învățăturii lui Isus, nucleul predicării Sale, cum sunt **Fericirile**, în prima dintre ele, după Matei, vorbește despre săraci; dar luată așa cum ne-a fost învățată (*a spune fericiți cei săraci cu spiritul, din spirit, pentru spirit, depinde de traducerea care se poate face*), expresia rămâne dificil de înțeles. Dacă că unul este sărac și se întâmplă ca soarta sa să se schimbe, adică poate devini putred de bogat, nu e că aceste va spune: "nu, eu renunț la tot, la bani, la avere, pentru a avea o viață săracă și pentru că nu vreau să pierd **fericirea sărăciei**". Dar nici un sărac la care se întâmplă să devină bogat va renunța la bogății, pentru a conserva fericirea de a fi sărac. Deasemenea, cine este bogat, nu se înțelege pentru care motiv pentru a fi fericit, ar trebui să renunțe la tot ce are și să meargă să se alinieze nenumăraților săraci ai lumii. În ce sens sunt fericiți? Învățătura lui Isus, care este nucleul principal, așa cum este prezentat, rămâne dificil de acceptat și nu se înțelege ce sens are, aceasta explică de ce, se încearcă a trimite totul în viața de după, făcând astfel mesajul mult mai periculos, pentru că nu numai nu se acceptă și nu se pune în practică, dar se folosește pentru ai resemna pe săraci în condiția lor, de aceea dacă unul trăiește în mizerie și sărăcie să accepte, iar apoi dincolo va fi fericit. Aceasta crează mai mult scandal, față de Evanghelie: care este o propunere făcută a schimba viața persoanelor și pentru a putea trăi cu demnitate pe acest pământ, este expedită dincolo, adică vor fi fericiți, înseamnă că am golit Evangheliile de conținutul său.

Această interpretare este justificată de o lectură incoerentă a textului. Nu face parte din Vestea bună mesajul: că săracul trebuie să-și accepte soarta sa pe care o are; ca și cum Dumnezeu ar distribuit în această viață condiția economică a persoanelor, pentru care bogății trebuie să fie mereu bogăți și să stea bine, iar săracii mereu săraci și să aștepte o soartă mai bună după moarte. Aceasta este cu adevărat drogul, opiul popoarelor. Se confirmă de fapt acea viziune care preia mesajul Evangheliei după Isus, după terminarea pildei celor 4 terenuri, în Marcu, care spune: **pentru că celui care are i se va da și celui care nu are i se va lua și ceea ce are**, deci este adevărat că este așa, **bogații tot mai bogați, săracii tot mai săraci**. Aceasta este o manieră de a merge pe drumul care cu siguranță nu transformă fațada acestei societăți, nu promovează acea dreptate pentru care Isus și-a dat viața. Aceasta este cea mai mare trădare care se poate face Vestei bune a lui Isus, folosind-o pentru a perpetua acele situații care sunt contrare demnității și libertății persoanelor. Acesta este scandalul cel mai mare. Pentru că vedeți, dacă Isus și-a dat viața Sa a făcut-o, nu pentru ca părinții noștri să fie scoși din Purgatoriu, ci pentru o cauză cu adevărat importantă, fundamentală, pe care el însuși a prezentat-o ca **Împărăția lui Dumnezeu**. Împărăția vrea să spună că este prezență particulară a lui Dumnezeu în istorie, pentru a transforma societatea umană și a face viața persoanelor pe acest pământ cât mai demnă și mai fericită posibil. Pentru aceasta Isus și-a dat viața, adică, pentru a face să înțelegem că se poate trăi într-un mod diferit, și că se poate crește într-o dimensiune, pe care nici moartea nu o poate întrerupe sau distruge. Pentru aceasta **Isus și-a dat viața!** Lucrând pînă în ultimul moment. Această propunere era atât de importantă și vitală, că merita să ofere tot ceea ce era El însuși, în favoarea ei. În aceasta consistă **Vestea bună**. Deseori o ignorăm și aceasta explică de ce lucrurile continuă să meargă încă în același mod.

Dar se ne întoarce la întrebarea inițială: ce anume sunt Ev? sunt descrieri cu informații interesante despre Isus? Care atrag admirația spre El? Dar Domnul a venit să fie admirat sau pentru a vorbi despre El însuși! Este ușor a simți o mare admirație, iar apoi, din tot ceea ce El a spus sau a făcut se cunoaște foarte puțin. Dificil ne putem simți în comuniune cu El sau să dorim să continuăm operele pe care El le-a împlinit, dacă nu se cunoaște mesajul Său. Aceasta este problema, și la bază este mereu dificultatea de a accepta bogăția Vestei bune, a înțelege ce este întradevăr Evanghelia.

Isus nu caută admiratori, ci persoane care cu El, și ca El, să fie pregătite să lucreze pentru cauza Sa: pentru a transforma societatea umană și a o face o realitate de viață deschisă tuturor. A lucra pentru ca fiecare persoană, pe acest pământ, să fie fericită. Aceasta este **voința lui Dumnezeu**. Aceasta este **propunerea lui Isus** și pentru a o putea înțelege trebuie să înțelegem **în ce mod** ne este prezentată. Deci nu admiratori lui Isus, ci colaboratorii Săi pentru a face aceleași gesturi și alegeri pe care le-a făcut El și pentru a-i purta înainte operele sale.

Riscul care ne pîndește, când dorim să ne apropiem de personajul Isus, este de a rămâne la un nivel superficial, încât suntem incapabili să intrăm în bogăția cuvintelor și acțiunilor Sale. Dacă Evanghelia se ia ca o simplă biografie a lui Isus, non se explică de ce Evangheliști au omis lucruri interesante, care ne-ar fi făcut plăcere să le cunoaștem. Evanghelile încep cu momentul în care Isus își începe activitatea Sa în Galilea, vor fi mai târziu Mt și Lc care vor complecta capitolele genealogiei, nașterii și copilăriei lui Isus, pentru o serie de motive importante. Cu toate acestea textele nu comportă aspecte care nouă ne-ar fi făcut plăcere să le cunoaștem, **pentru că ceea ce evangheliști ne-au transmis, trebuie să alimenteze credința noastră**. Tot ceea ce depășește acest scop nu-i interesează

pe autori (cum se îmbrăca Isus, de exemplu, ce anume mânca, câte ore dormea, dacă spunea glume), și nu ne-a fost transmis. Nouă, ne folosește să știm ceea ce Isus a învățat și a realizat, pentru a fi mereu oameni, bărbați și femei, disponibili să adere la cauza Sa. Aceasta este atât de important, încât Biserica nu a propus numai o Ev, ci patru. Dacă spunem că Evanghelia este o istorie, despre Isus ar fi fost suficient o singură Ev, asupra persoanei sale. În schimb avem patru și diferite între ele, de aceea dacă ne oprim asupra discursului istoric intrăm într-o serie de contradicții și neînțelegeri. Sunt multe episoade care nu sunt de acord între ele, dacă-i luăm separat pe Mt, Mc, Lc sau In. Important este să știm că Biserica a recunoscut aceste patru Evangheli ca testimonianțe sau mărturii de credință ale primelor comunități creștine despre **Isus Mesia, Fiul lui Dumnezeu**. Numărul **patru** ne amintește catolicitatea, universalitatea (*cele 4 puncte cardinale, etc*). Vestea bună este adresată întregii umanități. Diferențele dintre cele 4 Evangheli ne ajută să înțelegem cum fiecare comunitate a înțeles mesajul Vestei Bune și cum ele l-au asimilat și mărturisit.

Vorbind despre Evangheli este obligatoriu să ne întrebăm și despre alte texte chemate **Evangheli apocrife** (cum ar fi Evanghelia după Iuda, Toma sau Petru). Apocrif înseamnă ascuns, și tot așa este conținutul lor, un mesaj rezervat unui cerc restrâns și exclusiv de persoane, sunt texte la care lipsește aceea universalitate și pluralism care disting Evanghelile canonice (*catolice*), de aceea nu intră cu titlu deplin în viața de comunitate și nu servesc pentru a testimonia credința lor.

Evangheliști au transmis experiența lor de credință, de mărturisire a lor în favoarea lui Isus, o mărturisire care are o deschidere universală, catolică, și poate fi adresată tuturor popoarelor. La lumina acestei experiențe trebuie să citim scrierile lor. Să ne întoarcem, de exemplu, la Evanghelia nașterii din Mt și Lc, se constată cum în prezentarea genealogiei lui Isus sunt divergențe între autori, când se nominalizează tatăl lui Iosif, bunicul lui Isus, Lc îl numește Eli, iar Mt îl numește Iacob. Dar nu era posibil și mai bine, o indicație mai precisă, exactă?

Rezultă practic imposibil să știm cu exactitate ceea ce Isus, din punct de vedere istoric a spus, sau ceea ce El a făcut. Nu se pot lua Evanghelile ca texte istorice, sau ca pe un jurnal, despre lucruri întâmplare, pentru că nu coincid autori între ei, în prezentarea lor. Am vorbit de **Fericiri**: Mt spune că sunt 8 și că Isus le-a spus pe Munte, Lc ne prezintă 4 prezentate pe câmpie. Cum este posibil? Se poate spune că o dată le-a spus pe Munte (*Mt ne transcrie acest fapt*), iar altă dată le-a spus pe câmpie (*și le-a transcris Luca*). Sau rugăciunea **Tatăl nostru**: despre singura rugăciune pe care Isus a învățat-o, și care nu era dificil de reținut și memorat, nu avem o versiune exactă. Deci și aici se naște obiecția: o dată a învățat-o cu versiunea lui Matei, iar altă dată a învățat-o cu versiunea lui Luca. Alt exemplu, îl găsim în expunerea **Ultimei Cine**, nici Mt, nici Mc, nici Lc coincid exact asupra gesturilor pe care Isus le-a făcut, asupra cuvintelor care el le-a spus. Nici asupra acestei învățături fundamentale se deține o versiune unică. Și aici nu se mai poate obiecta o dată a fost așa, iar altă dată altfel, pentru că Isus a mâncat doar o dată Ultima Cină cu ai săi, înainte de a întâmpina moartea sa. În final, despre expunerile învierii, care sunt în centrul credinței noastre în Cristos, ne apare întrebarea: dar unde a apărut Isus înviat, la Ierusalim sau în Galilea? Mt ne spune că trebuiau să meargă în Galilea pentru a-l vedea pe cel Înviat. Iar Ioan spune că a apărut imediat în aceeași zi la Ierusalim? Aceste diversificări, dacă nu sunt rezolvate, pot expune la riscuri credința oamenilor.

Consider că putem să ne oprim aici. Ceea ce pe noi ne interesează să știm este în ce mod evangheliști au formulat aceste adevăruri de credință, și spun aceasta pentru că, fără a

cunoaște adevărul Evanghelic viața noastră nu poate fi transformată, și deci este inutil să vorbim de Vestea Bună. Nu ne servește la nimic să ne umplem capul cu informații istorice care nu servesc nici la creșterea umană, nici pentru a face viața noastră mai bună de cum am trăit-o până acum.

În a doua parte, o vom dedica unor întrebări care pot să ne clarifice mai bine, despre **ceea ce sunt Evanghelile și cum trebuie să fie citite**. Spuneam că Evanghelile au fost scrise pentru a da naștere credinței, pentru ca persoanele să poată îmbrățișa propunerea lui Isus și pentru a colabora cu El în răspândirea Împărăției lui Dumnezeu.

Un alt aspect de care trebuie să ținem seama, privește caracteristica însăși a textului, care se cheamă Evanghelic. Orice mesaj pentru a fi transmis, are nevoie de o formă literară care se potrivește conținutului pe care dorește să-l comunice. De exemplu, dacă președintele unei țări trebuie să trimită o scrisoare oficială unui ministru, cu o chestiune importantă, această scrisoare nu începe spunând: dragul meu, prin a-ți trimite aceste dragi cuvinte ale mele. etc. Tot așa cu verbalizarea unei proces verbal, agentul de circulație nu va folosi niciodată un stil poetic: într-o zi frumoasă, cu puțină ceață pe cerul Bucureștiului, în timp ce mă plimbam pe strada cutare, am zărit mașina Stilul literar este fundamental pentru a face credibil mesajul comunicat. La fel pentru Evanghelie când luăm în mână aceste texte știm că nu sunt istorie, înțelese ca pe jurnalul unor fapte petrecute, ci este Vestea bună, adică conțin o învățătură fundamentală, și de aceea s-a creat un stil literar nou: numit **stilul Evanghelic**.

Pe noi ne interesează să înțelegem **ce anume** ne-au spus evangheliști. Despre **cum** ne-o spune, care este o prezentare literară, trebuie să știm să-l descriem și să-l interpretăm. Din păcate se riscă să rămânem în **cum** a fost spus acest mesaj, și nu se intră în **ce anume** autorul a vrut să spună.

Rezultatul este refuzul mesajului însuși, cu reacții de genul: nu-mi mai spune basme, de fapt nu se poate înțelege, acesta este un mister sau nu e că ne privește pe noi acest lucru, etc. Acesta este riscul care ne pândește. Dacă evangheliști au ales un stil literar particular asta înseamnă că acela era cel mai bun pentru a transmite acest mesaj, pentru a-l prezenta și a-l răspândi, pentru a fi mereu actual. Dacă Lc, așa cum am spus, când îl prezintă pe Ioan Botezătorul, dacă printr-o prezentare istorică ar fi vrut să ne transmită doar denumirea guvernațiilor din aceea epocă, nu ar fi atras prea mult atenția cititorilor și ascultătorilor. În schimb a **înțelege care sunt modalitățile lui Dumnezeu când intervine în viața noastră, aceasta sigur ne interesează pe toți!** A ști că pe Dumnezeu nu-l interesează structura puterii și nici nu-i interpelează pe reprezentanți ei, ci Cuvântul Său este adresat unui om din deșert pe care nimeni nu-l cunoștea, chemat Ioan, este o mesaj întradevăr interesant. Este acest mod de comportament care-și lasă amprenta cu putere dealungul istoriei. Plecând de la mărturia lui Ioan și de ceea ce se va întâmpla după, depinde istoria umană și are loc un nouă orientare. Iar dacă aceasta încă astăzi, nu este evidentă tuturor, nu putem da vina pe Dumnezeu, ci răspunzătoare este dificultatea de a accepta și a repeta aceea **modalitate** divină, în viața noastră.

Pentru cei care nu au credință sau credința lor este în criză, se ridică următoare obiecție: este inutil a vorbi de iubire de la altarul bisericilor, dacă apoi această iubire nu se respirată în societatea în care trăim. Rezultă ușor a face frumoase predici, dar apoi realitatea se prezintă diferit. Se vorbește de iubire și în același timp se privește cu indiferență altul, sau

chiar îl batjocurim, sau se mențin puternice prejudecăți față de cine nu condivide aceleași idei, sau trăim într-un ambient care nu se considera normal. Cum este posibil să vorbim de iubirea lui Dumnezeu, iar apoi să fi intolerabil față de cei care sunt diferiți de noi? Aceasta este ceva contradictoriu și scandalos. Pentru că nu se poate vorbi de iubire și să fi intolerabil! Astfel de iubire nu ne atrage deloc. Sau că Dumnezeu, care ne vrea atât de bine și care mai târziu ne poate pedepsi cu condamnări eterne, știind că nici un cod penal uman prevede o pedeapsă atât de imensă. Murind în păcat mortal să ajunge direct în infern sau iad, pentru întreaga eternitate! Nu-i așa! și apoi nu e că ai făcut cine știe ce fapte grave, înainte de Conciliu Vatican, păcatul mortal era deseori o acțiune care era văzută ca profanare sau atentat la sacralitatea religiei însăși, cum de exemplu: nici un laic nu putea să atingă pisida sau potirul, recipiente sacre, de aceea dacă se murea în acel moment sfârșe-ai direct în infern, pentru totdeauna, pentru o eternitate. dar se poate ajunge atât de rău numai pentru că ai atins un obiect de cult? Apoi erau multe alte lucruri care provocau teroare și te găseai mereu în disperare, cu frica morții și a condamnării eterne! Dar ce iubire este aceasta?! Nici un cod penal, oricât de rigid ar fi, prevede pedepse atât de drastice, enorme, în schimb Dumnezeu Tatăl te poate condamna pentru întreaga eternitate! Se ajunge că **spunem de Dumnezeu lucruri pe care nu ne-am permite să spunem niciodată despre o persoană decentă**, iar aceasta, din părerea mea, este cea mai mare blasfemie care se poate spune despre Dumnezeu Tatăl. Lucruri care nu le-am spune niciodată despre o persoană onestă și echilibrată, le putem spune în schimb despre Dumnezeu. Este teribil! În fond avem o mare dificultate: se ignoră ce spune Isus despre Dumnezeu și ce a făcut El, pentru că cuvintele Sale sunt cu adevărat credibile și atrăgătoare pentru viața noastră. Deci, pentru a conclud această idee; nimeni să nu vorbească de Dumnezeu care este iubire și în același timp să fie intolerabil. Aceasta nu poate fi acceptat. Aceste două lucruri nu se pot pune împreună. Un Dumnezeu care mă iubește atât de mult încât se oferă total pe sine însuși și în același timp mă condamnă la o pedeapsa eternă; este o contradicție. Nu putem să fi indiferenți în fața acestor feluri de abuzuri. Multe persoane născute cu frica, că Dumnezeu poate să-mi facă rău, sau când li se întâmplă ceva rău se gândesc la pedeapsa sau la răzbunarea Sa. Nu putem accepta o asemenea logică, și pentru mulți acesta este motivul pentru care se îndepărtează sau abandonează credința. Răspunzător nu este al lui Dumnezeu, ci al celor care trebuiau să-l facă cunoscut dar au trădat învățătura Sa, în cod conștient sau inconștient.

Evanghelile au fost scrise, pentru a atinge în profunzime viața oamenilor, și pentru a putea da acestei experiențe o adeziune totală, pentru a răspunde mesajului Său, dar ceea ce contează este să atingem, în mod concret roadele acestei adeziuni, astfel se îndepărtează orice frică sau teroare. Persoana poate experimenta această schimbare și atunci începe să trăiască într-o formă nouă, îmbunătățind raporturile sale. Evanghelia lui Mc, cea mai veche dintre cele patru, de exemplu, începe cu Isus care – după botezul în Iordan – la începutul activității Sale vestește Împărăția și ne invită la **convertire**, la schimbarea, adică numai dând un orientament nou vieții se poate primi Vestea bună a Împărăției. Marcu, în schimb, nu a dorit să ne descrie cum s-a născut Isus: nu era important pentru mesajul pe care dorea să ni-l transmită. Când în schimb, scrie Mt și Lc – mai târziu comunitățile au mai evoluat – se expun alte exigențe pentru credința comunității, la care trebuie să se răspundă. Deci atât Matei, cât și Luca, consideră important să scrie despre nașterea lui Isus. Și asta pentru că s-a început să se nega umanitatea însăși a lui Isus. A vorbi despre umanitatea Sa, numai aparent sau inițial, pare să reducă propunerile Evanghelice și posibilitatea de a fi primită din partea oamenilor.

Dacă numai El singur a făcut anumite lucruri având puteri particulare, atunci ce ne privește pe noi? Și pentru a depăși această barieră primele comunități au dorit să comunice umanitatea lui Isus! De aceea lucrurile pe care ce le-a făcut El dacă dorim și le putem face și noi. Isus le va spune ucenicilor, trimițându-i în misiune: **vindecați bolnavii, purificați leproșii, înviați morții**, adică a cerut comunității Sale să continue să facă, aceleași lucruri, pe care le făcea El. Sau când Isus va zice în Evanghelia lui Ioan: **veți face lucruri și mai mare decât ale mele!** Din păcate pentru mulți creștini aceasta nu se știe și când se vorbește de Isus se pune în evidență doar divinitatea Sa: El era Dumnezeu și putea să facă ceea ce dorea, cunoștea totul. Dar despre umanitatea Sa ce putem spune?! Sigur, umanitate pentru felul de o spune, ca și cum El era un o specie de extraterestru.

Matei și Luca au dorit să spună, să descrie nașterii lui Isus, Dumnezeu întrupat, arătându-ne deplina Sa umanitatea. Paradoxul este că, această naștere o percep doar persoanele cele mai îndepărtate de sfera religioasă și sacră. În Mt cei care presimt această naștere a lui Isus sunt păgânii și Magi, care ajung la Ierusalim, urmând steaua și cer informații despre nașterea Regelui din Iudea. Atât Mt cât și Lc, când vorbesc despre nașterea lui Isus, dorit să ne indice umanitatea unui Dumnezeu întrupat, ne prezintă acele persoane, care pentru religia iudaică erau cei mai îndepărtate, escluse și disprețuite de societatea din acea epocă. Dacă Dumnezeu se întrupează în istorie, nu este pentru a menține strategia celor puternici – când puterea Îl ignoră și apoi încearcă să-l elimine – și nici pentru a se ridică ca judecător pentru a-i discrimina pe cei răi de cei buni. Dar El a vine să ofere viață din abundență tuturor! Dar cine simte această viață și se bucură de ea? Sunt cei care erau considerați ultimi din această viață. Nașterea lui Isus are un semnificat particular, pe lângă sentimentalismul Crăciunului, textele nașterii lui Isus dețin o forță extraordinară și denunță orice formă de emarginalizare făcută în numele religiei sau a lui Dumnezeu.

Luca ne spune, la începutul operei sale, că înainte de a scrie Evanghelia sa, a dorit să se informeze amănunțit despre tot ceea ce-L privește pe Isus și învățătura Sa. Dar, în comparație cu Matei, se constată că el tace asupra ucederii pruncilor nevinovați; lucru pe care Mt îl descrie foarte bine. Cum este posibil, după atâta atenție, să nu menționeze un lucru ca acesta?

Lc are o linie teologică, și Mt deasemenea. Știm că regele Irod a fost de o brutalitate și violență, rar întâlnită, dar cu toate acestea, numai Mt ne vorbește de acest genocid a pruncilor din Betleem, pentru că linia sa este aceea, de a recupera acele aspecte din viața lui Moise, în așa fel de a face o serioasă confruntare cu persoana lui Isus. Iar în istoria lui Moise avem uciderea pruncilor iar el reușește să se salveze în mod providențial. Matei scrie unei comunități care provine din iudaism, foarte atașată de tradițiile iudaice și îl vedeau pe Moise ca pe un conducător și profet. Mt dorește să prezinte în schimb superioritatea lui Isus față de Moise; de aceea reia unele aspecte care faceau parte din viața lui Moise și prin această manieră să deschidă ochii comunității sale pentru a adera deplin față de Isus, lăsându-l pe Moise ca pe un personaj al trecutului.

Precum această istorie a lui Moise, cum este nașterea sau uciderea pruncilor, mai sunt și alte analogii în Evanghelia lui Mt. Isus în Matei când anunță Fericirile s-a suit pe Munte, deoarece și Moise pentru a primi Legea s-a suit pe Muntele Sinai. Deci aici avem ceva mult mai mare decât Moise, le spune Matei ascultătorilor săi. Moise s-a suit pe Munte ca un intermediar pentru a primi tablele Legii și a le prezenta poporului; Isus, în schimb, s-a suit pe Munte ca un adevărat Dumnezeu, ca omul care deja se bucură de această condiție divină. De aceea nu mai este nevoie de intermediari între Dumnezeu și om, ne spune Mt.

Isus ha făcut ceva mult mai mult decât marele Moise, ne-a eliberat de în primul rând de intermediari. Nu mai avem nevoie de nimeni pentru a fixa o întâlnire cu Dumnezeu Tatăl.

Înainte lui Isus aceasta nu era atât de clar! Și din păcate încă și acum, pentru multe persoane nu este foarte clar. Pentru mulți încă nu este sigur dacă Tatăl etern este dispus să ne primească, să ne asculte.

Isus a schimbat însuși numele lui Dumnezeu, numindu-l Tată. În toate realitățile fenomenele religioase se vorbește totdeauna de Dumnezeu ca și de o entitate superioară și trascendentală omului. Cu Isus, aceasta se schimbă, **El l-a numit Tată**, și când ne vorbește de Dumnezeu n-il prezintă cu acest nume: **Tată**.

Dacă ne gândim la tatăl biologic, nimeni nu susține că este necesar de un intermediar pentru a fixa o întâlnire cu el, pentru a-i spune că-l iubești, sau pentru a-i cere ceva; nu are nevoie pentru că știe că tatăl îl poate întâlni direct și îl primește oricând.

Imaginați-vă tatăl cel mai bun din lume, tatăl unuia dintre noi, cel mai bun dintre toți, că într-o duminică pregătește un prânz pentru copiii săi, cu soțiile lor, cu copii lor. În final cu toți răspund la acest prânz pregătit de tatăl lor, un prânz extraordinar. Ei bine, ajung cu toți duminică, uni poartă dulciuri, altul vinul spumant, etc, dar când se pun cu toții la masă, pregătiți să mănânce, tatăl își schimbă brusc comportamentul, se pune într-o postură foarte serioasă și spune: acum cu toți în genunchi, pentru a-mi cere iertare! Nu vi se pare că acest tată a avut un moment deplasat? Sau că nu este chiar atât de bun precum părea? Este un lucru care ne deranjează atât de mult, încât, după ce reflectăm puțin, am putea spune: ah, deci ne iei la mișto sau vrei să îți bați joc de noi!

De un tată bun nu am spune niciodată aceste lucruri, în schimb referitor la Dumnezeu le putem spune.

Despre un Dumnezeu care pretinde să fie reparată ofensa primită și care pretinde mortificare persoanelor, aceasta o putem auzi și noi, dar acesta nu este **Dumnezeu Tatăl!**

Dar pentru noi nu este așa, pentru că Isus a schimbat numele lui Dumnezeu și la chemat Tată, și după ce El ni-l prezintă pe Tatăl, lucrurile nu mai stau așa cum ne-au fost prezentate înainte.

Dacă credem în acel Dumnezeu care separă, discrimină, pedepsește, atunci este ușor să devenim și noi judecători altora. Aceasta se întâmplă în fenomenul religios, cei care se consideră cei mai religioși și observanți, deseori sunt cei mai duri și crudeli față de alții. Deseori se întâmplă, ca acele persoane care vorbesc cel mai mult sau mai des de Dumnezeu altora să fie primele a nu ascultă și nu aud atunci când Dumnezeu le vorbește, sunt ca și surde voci sale.

Potem spune că istoria omenirii, după 2000 de ani de creștinism, încă mai are mari dificultăți a exprima valorile cu adevărat umane. Chiar occidentul, care a avut mai mult ca oricare, posibilitatea de a se conforma cuvântului lui Isus, are în istoria sa cele mai negre pagini din istorie omenirii. Este necesar deci, să recuperăm noutatea acestei Vești Bune pentru a găsi alternativa care să garanteze pacea, înțelegerea și demnitatea fiecărei ființe umane. Este necesar într-o manieră particulară, argumentului pe care-l tratăm. Ceea ce contează în viața creștinului, este experiența pe care se face despre Isus și Cuvântul Său. Isus a fost refuzat de autoritățile religioase a timpului, pentru că a pus în evidență, că ceea ce contează, este experiența umană capabilă de a stabili cu ceilalți un raport de adevărată fraternitate, menținând binele persoanei, deasupra oricărei norme, legi sau doctrine.

Astăzi, în prezentarea activității lui Isus după Evangheli, se va vedea cum El a tratat tema doctrinei și a experienței umane. Isus nu a avut dubii, în fața binelui unei persoane nu trebuie să fie deasupra nici o doctrină sau normă. Evanghelia începe de la experiența pe care au făcut-o primele comunități, despre ceea ce a învățat și realizat Isus și erau atât de evidente efectele acestei experiențe, încât se exprima cu mai multă putere aderarea la persoana Sa. Isus învață cum experiența umană, când este orientată spre binele altora, într-un mod de a o face mereu mai bogată și mai umană, este criteriul care ne spune cum trebuie să ne comportăm. Pentru Isus este acesta, cel mai mare obstacol în față de autoritățile religioase din timpul său. Ceea ce scandaliza pe cei care dețineau doctrina era faptul că Isus deschidea ochii oamenilor și se comportau în baza propriei lor experiențe.

Când în Evanghelia lui Ioan, în vindecarea orbului din naștere, autoritățile îl întrebă pe omul vindecat: **dacă Isus este un păcătos sau nu** (*pentru doctrina religioasă era fără ezitare un păcătos, pentru că nu observa sabbatul*), și acesta răspunde că nu dorește să intre în logica doctrinară, și se referă la experiența sa, adică a recuperat văzul, pentru care nimeni nu-i poate nega aceasta, fiind evident! Dar se crează panică între ei și îl alungă afară din sinagogă. Acest incident va fi un motiv în plus pentru a căuta să-L elimine pe Isus, să-L ucidă.

Evangheliști, în modul de prezentare a mesajului lui Isus, s-au folosit de imagini, figuri, expresii din viața cotidiană, în maniera cea mai normală a vieții de atunci, pentru a confirma astfel umanitatea lui Isus. Când Isus vorbește, sau se pronunță, sau explică lucruri, prezintă lumea în care El a trăit, adică El nu vorbește despre lucruri stranii sau greu de înțeles lumii sale, poporului care-l ascuta. Isus a trăit într-o ambient simplu, la țară, în Galilea, la Nazaret, un teritoriu de agricultori și meșteșugari. El a observat viața din jurul Său, viața de toate zilele, desigur cu o privire atentă și particulară, văzând cum lucrau tărani, cum era grea viața la țară, cum lucrau femeile în jurul caselor, și El a folosit aceste imagini, iar aceasta este o garanție a umanității sale. A vorbit mereu folosind un limbaj simplu și uman, nu a folosit cu un limbaj abstract sau conceptual, vorbindu-ne despre experiența Sa. Desigur, dacă spunem că Evangheliile au fost scrise acum 2000 de ani, noi mai putem înțelege semnificația acestor imagini, care multe dintre ele nu mai fac parte din experiența noastră, din viața noastră cotidiană, dar este important să se mențină aspectul fundamental, adică totul se naște dintr-o experiență umană, de aceea atunci când ucenicii vor trebui să vorbească despre Cristos o vor face în baza experienței lor. În același mod, când trebuie să mărturisim credința noastră în Domnul, **este experiența noastră cea care trebuie să o exprimăm**. Din acest motiv spuneam înainte: este inutil să-mi vorbești de iubire, să-mi predici că Dumnezeu este iubire, după care să mă privești cu dispreț? cum aş putea accepta cuvintele tale? Când ne comportăm așa, este clar că nu s-a făcut încă experiența iubirii, pentru că dacă am fi făcut experiența iubirii am ști să primim, să acceptăm pe celălalt, indiferent comportamentul sau situația în care el o trăiește.

Toată problema pleacă din neasimilarea Vestea bune a lui isus, din neîntruparea mesajul Său cu adevărat în viața personală. Evangheliile au fost scrise chiar din acest motiv și din cauza aceasta, încă azi după 2000 de ani, mesajul Evanghelic rămâne mereu atragător și actual.

Una dintre reflexile Biserici pe care și le-a pus de la început, a fost: ce valoare mai are VT în viața noastră, dacă noi urmăm propunerea lui Isus, Noua Sa Aleanță, ce valoare mai are

vechea? Este o întrebare și o chestiune interesantă. Din primele secole s-a ivit deja această chestiune, de exemplu **Marcion**, care ajunge să facă separare clară între **VT**, considerat negativ și **NT**, considerat bun. Biserica de atunci nu putea accepta un asemenea lucru, nu putea susține că întreg **VT** nu mai este valid, recunoscând valid doar **NT**; fiindcă foarte multe lucruri, pe care le-a spus sau făcut Isus, nu sunt altceva decât o reluare sau împlinire a lucrurilor care au fost spuse sau făcute înainte de El.

În **VT** este un filon – a unei creații în act – care va fi împlinit de Isus, apoi este un alt filon legat de lucruri care privesc comportamentul epocii, al poporului Israel, al modului de a viețui a unei societăți, care după Isus își pierd valoarea lor, demonstrând inconsistența lor, și nu mai servesc unei creșteri personale. Trebuie să facem acest tip de verificare în lumina lui Isus: **tot ce este înainte de El și este în sintonie cu învățătura Sa, cum ar fi creația, o considerăm o bogăție, care este recuperată și dusă la împlinire de Isus**. La fel acele lucruri, care nu sunt în sintonie cu învățătura lui Isus, demonstrează inconsistența și limita lor, dacă nu chiar contrarietatea lor, putem să le lăsăm, chiar dacă fac parte din acel patrimoniu pe care îl numim **VT**, dar care ne pot servi pentru a înțelege mai bine noutatea și superioritatea lui Cristos. Noi înaintăm cu **NT**, aceasta este foarte clar, noi înaintăm în lumina Noului prezentat de Isus.

Trăim azi o epocă neo conservatoare: ne întoarce înapoi în multe aspecte. Deasemenea se dorește a recupera în toată integritatea sa **VT**, pentru că Vechiul oricum ar fi el este luat în bloc, în totalitatea sa; acest lucru după părerea mea cred că nu poate fi acceptat, fiindcă creștini îl citesc în lumina lui Cristos. Este suficient să ne gândim la toate mâncărurile, animale considerate impure, interzis să fie mâncate. Cu tot respectul pentru **VT**, aceste lucruri nu se mai pot lua în serios? Dacă da, atunci ar trebui să restabilim lapidarea adulterului, și am putea continua în acest sens, dar cum spune sf. Paul: **când a venit împlinirea timpului, care este Isus, lucrurile vor fi înțelese într-o manieră diferită**, deci să facem aceste lucruri cu bun sens, rațiune și înțelepciune.

În acest sens dacă luăm spre exemplu Evanghelia **Trasfigurării**, în momentul în care apostoli văd alături de Isus, pe Moise și Ilie, care sunt reprezentanți **VT**, vocea ce se aude din cer spune: **Ascultați de El**, nu spune ascuteți de Moise sau Ilie. De aceea nu trebuie să ascultăm nici de Moise, nici de Ilie. Trebuie să ascultăm doar de Fiul, singurul care la văzut, manifestat și revelat pe Dumnezeu Tatăl.

Și apoi doar la lumina Sa putem să vedem, să apreciem tot ceea ce au spus sau au făcut alți înaintea Lui, iar dacă aceasta este în sintonie cu învățătura Sa bine, dacă nu atunci este complet neînsemnat.

Este important faptul că umanitatea lui Isus să fie mereu pusă în evidență, deoarece dacă lipsește aceasta, propunerea sa devine un lucru îndeparte de noi care putem spune: **El putea face acestea pentru că era Fiul lui Dumnezeu**, noi care suntem simpli mortali aceste lucruri nu putem realiza. Desigur aceasta este greșit, pentru că ceea ce a spus sau făcut Isus este pentru ca alți să-L poată lua în serios și să poarte acest mesajul mai departe.

În Evanghelie când se spune că Isus s-a suit la cer și stă la dreapta lui Dumnezeu Tatăl, aceasta este o forma folosită din aceea epocă pentru a indica demnitatea unei persoane. A

sta la dreapta cuiva însemna a avea autoritate supremă. Prin aceste expresie se spune că, cu toate că a avut parte de o moarte teribilă, Isus a fost înălțat alături de Dumnezeu și a primit autoritatea supremă, maximă.

Aceasta este o formă de a explica ceva foarte important. Chestiunea este să știm să citim ceea ce evanghelistul dorește să ne transmită prin aceste imagini. Noi, nu trebuie să rămânem la suprafața acestor imagini, ci trebuie să intrăm în conținutul, în esența pe care o poartă aceste imagini. Asupra imaginilor este necesar să facem o muncă de decodificare, de interpretare, deoarece sunt imaginile unei culturi de peste 2000 de ani și nu mai sunt ale noastre. Deci Evanghelia are nevoie de cineva care explică valoarea acestor imagini, în felul în care comunitatea să poată înțelege și primi semnificația lor. Evanghelia conține multe astfel de imagini. Așa cum noi azi vorbim cu un limbaj înflorit, cu expresii idiomatiche, pe care nimeni nu le interpretează literar.

De exemplu, dacă eu spun că cineva are greieri în cap, sau aceasta veste este o bombă; nu mă refer la o bombă care explodează sau la o persoană cu greieri în cap; ci mă refer la o persoană care vorbește aiurea, fără sens; sau la o veste impresionantă, surprinzătoare. În același mod, când noi întâlnim în Evanghelie imagini de acest fel, nu se pot considera literar, de aceea dacă în Evanghelie se spune: **dacă ochiul tău te scandalizează sau te împiedică, scoate-l**; nimeni nu se gândește să ia aceste cuvinte în sens literar. Isus nu îndeamnă pe cineva să-și scoată ochiul, să se mutilizeze, prin tăierea mâinilor sau picioarelor, indiferent pentru care motiv. Ar fi absurd acest lucru. O interpretare literară a acestor imagini din păcate pot aduce daune pe care le putem găsim, de exemplu, în figura unui scriitor extraordinar al Bisericii, cum este Origen, unul dintre mari scriitori a bisericii. El a luat prea în serios istoria de a se face eunuc pentru Împ cerurilor și atunci s-a făcut eunuc. Atunci când prin studiile sale a înțeles că Isus vorbea metaforic, era deja prea târziu pentru a se răzgândi.

Nu se pot interpreta literar unele expresii, spunând că evanghelistul nu aveau altceva în minte. Imaginile sunt un vehicul, o îmbrăcămintă literară, așa cum am văzut deja, care trebuie să servească pentru a putea înțelege ceva mult mai important. Adevărul pe care aceea imagine o conține, este aceea care ne folosește în viața noastră. Este necesar să căutăm semnificația, mesajul ascuns în aceste imagini. Deci nu trebuie să facem o interpretare literară - aceasta o știm, dar nu mereu o aplicăm - tot ceea ce găsim în Evanghelia prin expresii care sunt tipice acelei epocii, ne este necesar mereu să-i facem o interpretarea corectă. De aceea avem nevoie ca cineva să ne învețe, avem nevoie de specialiști care cunosc limba greacă al epocii și modul de folosire, cultura, tradiția pe care se bazează, să ne explice de fapt semnificația lor. Dar să o vedem imediat un text, pentru a înțelege practic acest lucru.

Putem lua un pasaj Evanghelic pentru a vedea cum, prin aspecte istorice pe care Evanghelia le prezintă, ies la suprafață autentice adevăruri de credință care ne interesează și ne privesc direct, fiind vitale pentru noi azi, pentru existența noastră și pentru modul cum dorim să o trăim, în modul cel mai bine posibil. Traducerile mai noi ale Bibliei au întâlnit o schimbare interesantă, de exemplu episodul nunți din Cana Galilei, în Evanghelia lui Ioan, nu se mai vorbește de miracole, ci de semne pe care Isus le-a făcut. Un semn este ceva care trebuie interpretat, și ne amintește că și noi, putem deasemenea să-l reluăm, să-l refacem în viața noastră: **aceasta este o lectură exactă**. Citind în acest fel putem evita să cădem în situații care sunt în afara realității noastre sau în afara cunoștințelor noastre. Astfel nu se mai putea afirma: aceasta o putea face numai Isus fiindcă

era Fiul lui Dumnezeu. Pe noi în schimb aceste semne ne privește direct în mod personal. Să luăm un text, **cap. 9 al Evangheliei lui Ioan**, în care se prezintă vindecarea unui om care era orb din naștere. Tema orbului, a orbirii o regăsim și în alte Evangheli, este important, pentru că Isus în Evanghelia lui Luca (cap. 4), va prezenta programul său mesianic, în sinagoga din Nazareth, în care ne amintește că unul dintre semnele lui Mesia este acela de a deschide ochii orbilor, și se face referire la profeția lui Isaia cap. 61. Acum, a deschide ochi orbilor nu înseamnă a elimina o cauză fizică, ci privește ceva mult mai vital: se referă la persoanele care trăiesc în întuneric, într-o situația de opresiune totală, acestea vor fi eliberate și purtate la lumină. Adică, vor fi eliberați prizonieri din pușcării, imagine a poporului Israel care în epoca prof. Isaia trăiau într-o situație de mare umilință pentru că erau făcuți sclavi și au fost deportați în exil. În aceea epocă pușcăriile erau diferite cu adevărat teribile, erau o specie de groapă întunecoasă, o specie de cisternă săpată în stâncă, prizonieri erau coborâți în această groapă, iar acolo rămâneau până când cineva ar fi putut să-i elibereze. Deci realitatea sau situația prizonierului era aceea de a trăi într-un întuneric total, fără speranță. Deci când se vorbea despre Mesia care vine să deschidă ochii orbilor, se înțelegea că vine pentru a reda libertatea celor care erau prizonieri. Acesta este misiunea lui Mesia și aceasta este ceea ce face Isus prin venirea Sa.

A deschide ochii, este ceea ce permite persoanelor de a putea vedea într-un final și să înțeleagă ceea ce niciodată nu au văzut, și nu au înțeles, pentru că erau închiși, blocați într-o situație de mare opresiune. Când Evanghelia se prezintă așa, începe să ne atragă mai mult atenția. Dificultatea unei interpretări greșite a Evangheliei desigur se repropune și astăzi. Trăiesc o contradicție dacă spun: **"Eu sunt creștin, dar nu înțeleg, nu știu în ce consistă planul lui Dumnezeu în viața mea și în ce mod această viață poate să crească în felul cel mai decent, mai demn posibil în istoria în care mă găsesc"**. De aceea sunt persoane care trăiesc complet dezorientate, ca și cum ar fi în ceață, în întuneric, victimele unei ideologii, sau a unei învățături, sau a unei doctrine, care-i împiedică să înțeleagă noutatea și propunerea pe care acest Dumnezeu le-o face. În schimb textul Evanghelic, explicat într-un mod corect, devine mereu actual și atractiv. Dacă citim textul, și știm ceea ce vrea să spună prin **"deschide ochii"**, așa cum vom vedea imediat în cap 9 a lui Ioan, atunci vedem că această acțiune pe care o face Isus, este ceva mult mai aproape de viața noastră, situație în care și noi ne putem găsi. Ioan cap. 9, începe așa:

Trecând Isus văzu un om orb din naștere și apostoli Săi îl întreabă: **Învățătorule cine a păcătuit, el sau părinții săi, de s-a născut orb?**

Când citim Evanghelia sau când auzim un pasaj evanghelic în Biserică, trebuie să cunoaștem și ceea ce s-a întâmplat înainte: este ca și cum am citi un roman, nu putem să-l citim la întâmplare, pentru că dacă ne lipsesc elemente importante nu înțelegem pentru care motiv la un moment dat personajul se comportă într-un anumit fel.

Vă explic pe scurt, la cap. 8: Isus abia a ieșit din templul din Ierusalim, într-un mod violent, pentru că au tentat la viașa Lui, au încercat să-l lapideze, să-l omoare cu pietre. Capi religioși susțin că acest om este demonizat și foarte periculos, care trebuie eliminat cât mai urgent. Isus scapă din această tentativă de lapidare, într-un moment de mare solemnitate la Ierusalim. De fapt în cap. 7, Ioan ne amintește una dintre cele mai importante sărbători al Ierusalimului: **sărbătoare corturilor**, sărbătoarea toamnei. Era sărbătoarea în care se celebra lucruri importante, cum ar fi: darurile din țara promisă, precum roadele și fructele acestui pământ, dar în particular se celebra venirea lui Mesia, care trebuia să restabilească gloria și măreția acestui popor. În timpul acestei mari solemnități, Isus merge la Templu și

începe să învețe, și se produce agitație în jurul Său, iar capi religioși se alarmează, se scandalizează, încât vor încerca să-l lapideze. Lapidarea lui Isus în Templu ne poate părea un lucru puțin deplasat, dar evangheliști asupra acestui punct sunt toți de accord: nicăieri, Isus nu-și riscă atât de mult integritatea sa fizică, ca atunci când se află într-un loc sacru, precum sinagoga sau Templul. Spațiile sacre sunt cele mai periculoase pentru Isus, când Isus se găsește în locuri așa zise de cult, în mod serios riscă să fie linșat, este sau aruncat afară, sau refuzat de cei care însuflețesc viața acestor locuri.

Evanghelistul spune că Isus a ieșit din Templu și trecând cede un om care era orb. Isus, primul lucru pe care-l vede în acest om, înainte de orbirea sa, este umanitatea sa. Aceasta este important, pentru că pe Isus ceea ce-l atrage în persoanele pe care le întâlnește, fie ele bune sau rele, este în primul rând umanitatea lor. Ioan, vrea să ne prezinte în ce mod Isus, ca Mesia lui Dumnezeu, se apropie de alți: pe baza umanității lor. Desigur umanitatea ca și în acest caz, poate fi desfigurată, pentru că se spune că este orb din naștere, și se credea (*așa cum mai apoi, ne arată apostoli, și cum mentalitate epocii susținea*) că bolile sunt pedepsele meritate pentru un păcat comis. Și dacă nu ai fost tu vinovat, atunci era un strămoș, iar în acest caz se afirmă chiar părinții: **Învățătorule, dar cine a păcătuit, el sau părinții săi pentru că s-a născut orb?** Deci aici Evanghelistul ne prezintă mentalitatea ucenicilor și modul comun de gândire al epocii, care deseori, după 2000 de ani, se pare că nu s-a schimbat foarte mult. Sunt multe persoane care în fața unei dureri sau nenorociri, imediat își fac un fel de examen de conștiință: **unde am greșit pentru ca Dumnezeu să mă pedepsească așa?** Sau când, într-o manieră foarte normală, o persoană antipatică sau insuportabilă, are ghinionul să alunece și să-și rupă piciorul sau mâna, ne gândim că s-a făcut dreptatea, pentru că și-a meritat-o. Aici avem doctrina meritului, care repet, la aceea epocă era de înțeles, pentru că imaginea pe care o aveau de Dumnezeu era a unui judecător care premiază și binecuvintează în comportamentul bun al supușilor săi, și pedepște cu pedepse teribile orice comportamentul rău. Se numește doctrina retributivă sau a meritului: **dacă te comporți bine vei fi binecuvântat, iar dacă te comporți rău vei fi blestemat.** Repet, aceasta era mentalitatea acelei epoci, și atunci când se vorbea de orbire se gândeau la un blestem extrem de greu. Toate bolile, nenorocirile erau mereu trimise de Dumnezeu, era clar acest lucru, dar când se vorbea de orbire se gândeau la un blestem special, pentru că orbul nu putea să citească Legea, la Tora, și din cauza acestui handicap devenea incapabil și imposibil ca să poată fi plăcut în fața lui Dumnezeu: Era o persoană marginalizată în toate aspectele, fie pentru istoria sa de păcat, fie pentru imposibilitatea sa umană și fizică față de orice formă de mântuire, precum și imposibilitate de a depăși această limită. Priviți și mentalitatea ucenicilor: **convingerea că Dumnezeu poate trimite nenorociri;** aceasta se întâmplă să o auzim până astăzi, chiar și în biserici. Doctrina meritului era bine consolidată în acea epocă. Dacă cineva dorește, să citească cu calm legea după care funcționa această retribuție, puteți lua cap 28 din cartea Deuteronomului, unde sunt 69 de versete, un capitol foarte lung, în care primele 14 versete sunt binecuvântări care se obțin dacă se respectă Legea, iar de la v. 15 până la v. 68, aproape 50 de versete, sunt toate blesteme pe care Dumnezeu le trimite, dacă această Lege nu se respectă.

Evanghelistul vrea să ne prezinte ceva foarte important: **a nu vedea**, se referă la o situație de degradare, de înjosire, de incapacitate umană; și din aceasta nu face parte numai a acel ord nenorocit, ci așa cum am văzut, deasemenea fac parte și apostoli: ei nu văd mare lucru când justifică o nenorocire ca pe o pedeapsă meritată în urma unui păcat comis, și aceasta este o orbire! Isus trebuie să deschidă ochii ucenicilor și le răspunde: **“Nici el nici părinții lui au păcătuit, dar este așa ca să se arate în el operele lui Dumnezeu. Trebuie să facem,**

până este ziuă, operele celui care M-a trimis; căci vine noaptea când nimeni nu poate să lucreze. Până când sunt în lume, Eu sunt lumina lumii”. Isus elimină din rădăcini ceea ce era mentalitatea ucenicilor și spune: dar priviți că nu a păcătuit nici el și nici părinții săi, să fie clar, nu implicați niciodată Dumnezeu în cele ce sunt situații de nenorocire și nu-l faceți responsabil de suferința voastră. Când ne privim modul de comportament a lui Isus, modul Său de a se apropia de oameni, El este atras mereu în mod special de ceea ce este suferința umană; cred că Isus a venit tocmai pentru aceasta, și prin felul Său de a comporta **am înțeles că suferința Dumnezeu nu o dorește, vrea să o elimine!** Isus nu se arată interesat față de păcatele nimănui, niciodată Isus nu a încercat să afle despre viața unei persoane, ce rău sau bine a făcut, ci el a încercat **cum** să ușureze sau să elimine durerea unei persoane. **Aceasta este umanitatea care trebuie să ne surprindă**, și pentru care noi putem spune că manifestăm pe Dumnezeu în care credem. Când, ca și Isus, suntem capabili să ne interesăm de suferințele altora, pentru a fi ușurate, vom putem spune că trăim în comuniune cu El.

Când Isus începe să predice Împărăția, diferit de Ioan Botezătorul, nu va vorbi niciodată de păcate, în schimb va spune: **converțiți-vă pentru că Împărăția este aproape și credeți Evangheliei**. Aceasta este propunerea lui Isus, el știe care sunt limitele și dificultățile omului pentru a trăi într-o manieră coerentă și pozitivă, aceasta nu-i va crea nici o problemă, dar ceea ce-l interesează cel mai mult este ca orice persoană umană, care este lipsită de ceea ce-i necesar, să aibă o viață mai bună și să devină fericit. Intervenția lui Isus este îndreptată spre ridicare umanității din orice formă de asuprire sau subjugare. Din acest motiv Isus spune ucenicilor săi că situația orbului servește pentru a manifesta în el operele lui Dumnezeu. Aceasta ne face să înțelegem în final, care este planul lui Dumnezeu pentru omenire și în ce fel viața noastră poate face parte din acest plan.

Isus vorbește de a îndeplini operele Celui care la trimis atât cât este ziuă. Și aceasta este foarte important: Isus ne prezintă față lui Dumnezeu care este mereu activ, nu este un Dumnezeu care după ce a creat lumea, o abandonează destinului său, ci este un Tată care lucrează continuu la operele Sale, care sunt opere de viață, viață care ajunge la fiecare din creaturile sale. Aceasta este opera Lui Isus. Și iată deci, declarația Sa: **Până sunt în lume, Eu sunt Lumina lumii**. Deci, aici avem o legătură importantă din punct de vedere a imaginilor pe care le folosește evanghelistul: atât pentru un orb din naștere, care este în întunericul total, cât și pentru o altă persoană, Isus se prezintă ca lumina deplină.

Episodul vindecării orbului din naștere ne este prezentat ca o povestire care va fi privită ca o povestire istorică, deci, descrierea narativă are o anumită logică, dar noi nu rămânem la aspectul narativ sau literar, ci deja prin aceste indicații pe care le avem, știm că autorul ne comunică ceva mult mai profund. A privi orbirea acestui om la lumina lui Isus, care este lumina lumii, ne ajută să înțelegem bine episodul, nu se vorbește de nominalizarea unui simplu om, născut orb, ci se vorbește de o umanitate, care încă nu a înțeles ce înseamnă a fi om, și care nu este capabilă să descopere ceea ce Dumnezeu i-a pregătit. Pentru această umanitate care spune: dacă lucrurile merg rău trebuie să ne resemnăm, să avem răbdare, așa ne-au învățat mereu. Trebuie să te resemnezi, poate dincolo vei câștiga ceva mai mult, dar până trăiești aici pe pământ rolul tău este să suferi, apoi va ajunge lumina lui Cristos cândva și la tine.

Imaginea luminii pe care Isus o aplică persoanei Sale a fost deja prezentată în Ioan cap. 8, în contextul sărbătorii de toamnă a **Corturilor** când noaptea se aprindeau focuri enorme La Templul din Ierusalim, care luminau întregul oraș sfânt. În timpul acestor sărbători și

ceremoni solemne Isus spune: **Eu sunt lumina lumii!**, adică nu mai este Legea lumina Israelul, așa cum această sărbătoare vroia să o amintească. Isus se înlocuiește ei: nici o lege oricât de dreaptă ar fi va putea să dea adevărata lumină oamenilor, pentru că Legea rămâne externă omului, nu pleacă din intimitatea sa, și nu poate răspunde exigențelor sale. Chiar dacă va spune lucruri bune și drepte, vor fi mereu relative, fiindcă cu cât se cunoaște omul mai bine în intimitatea sa, cu atât va avea nevoie de noi moduri de a exprima această umanitate, fără condiționarea vreunei norme sau a unei legi din trecut. Nu poate fi Legea cea care dă lumină, ce poate înțelege sau răspunde Legea în fața diferitelor și nenumăratelor realități umane? Poate aceste norme a acestei legi au folosit bine evreilor acum 3000 de ani, dar pentru indieni din Australia sau pentru cei din America latină sau Africa, exigențele sunt diferite. Nu poate fi Legea lumina lumii; de aceea Isus se prezintă ca adevărata **Lumină a lumii**.

Această lumină trebuie să se nască din intimitatea omului, de aceea Isus spune ucenicilor săi "**până sunt în lume, Eu sunt lumina lumii**", astfel îi invită și pe ei, atunci când Isus va fi eliminat, să continue această operă: să fie și ei această lumină. De fapt în Evanghelia lui Mt se va spune referitor la ucenici: **Voi sunteți lumina lumii**. Poate părea exagerat, pentru că lumina este Isus, care știm că are o anumită poziție, putem accepta aceasta formulă, dar a spune aceasta despre apostoli, care nu au competențe particulare, poate pare puțin deplasat. Dar Isus gândește în această manieră: și ucenicii pot să continue această operă de a manifesta Lumina care oferă viață persoanelor și care exprimă bogăția umanității. Deci să continuăm textul: **spunând aceasta scuipe pe pământ, făcând lut cu saliva, unse cu lut ochii, și îi spune: dute și te spală în piscina lui Siloe**, merse deci, se spală și se întoarce văzând.

Descrierea vindecării orbului Evanghelistul o concludă cu patru verbe: a făcut lut ..., scuipe pe pământ ..., a uns cu lut ochii ... dute și te spală..., prin patru acțiuni se descrie vindecarea. Dacă ne oprim la discursul istoric ar fi fost important să știm mai multe despre vindecare, nu vi se pare?

Imediat după aceea izbugnește **agitația** și va fi acesta argumentul care caracterizează cap. 9. Evanghelistul vrea să descrie consecințele acțiunii lui Isus care întradevăr alarmează drastic autoritățile religioase. Dar de ce? ce-a făcut? În această vindecare, Isus nu a folosit un rimediu terapeutic al apocii, nici nu a făcut ceva magic. Dar dacă suntem atenți, la felul cum este folosi limbajul și privi figurile din trecut, pentru cine are unele cunoștințe de VT, recunoaște în gestul lui Isus ceea ce Dumnezeu a făcut în crearea omului: când Dumnezeu a făcut lut, l-a modelat ca pe un manechin, a suflat asupra lui și a ieșit în final, un om.

Așa se descrie cum la creat Dumnezeu pe om, desigur face parte din fenomenul religios, dar este ceva care privește omul ca opera mâinilor lui Dumnezeu, **noi suntem opera mâinilor Sale**. Este El cel care ne-a modelat, Dumnezeu transcendent știe să facă lucruri bune – dacă voi luați descrierea din Geneza, de 7 ori Dumnezeu spune că era totul bun, frumos, ceea ce a creat – cu atât mai mult la această manechin pe care a modelat-o cu mâinile sale și la care comunică Spiritul său, suflând asupra lui.

Ceva extraordinar de frumos ceea ce Dumnezeu a creat cu mâinile sale, din păcate din acest model s-a pierdut urma, și nimeni nu-și mai aduce aminte de el.

Deci Isus ce face? Isus nu face altceva decât să recupereze aceea pagină din Geneza pentru a spune orbului; tu crezi că viața ta trebuie să fie așa, tu crezi că Dumnezeu te-a destinat a trăi într-o situație nenorocită, de întuneric, de degradare totală? Omul este victima unui

sistem care l-a făcut orb, care l-a învățat o imagine greșită despre realitate. Isus îi pune în fața ochilor adevăratul model a omului, cel pe care Dumnezeu l-a creat. Orbirea acestui om constă în a se gândi că îi stă bine lui Dumnezeu, ca persoana sa să fie într-o nenorocire, în întuneric, supusă altora, redusă la nimic. Iar aceasta, din păcate, a continuat să se transmită de-a lungul istorie.

Isus deschide ochi orbului, spunând: acesta este modelul pe care Dumnezeu îl are pentru tine. În acea cultura de atunci se susținea că prin salivă se transmite energia vitală a unei persoane, dar verbele pe care le folosește Evanghelistul: **a face și a spune**, sunt primele verbe în absolut, care se găsesc în povestirea Genezei când Dumnezeu a început opera sa de creație. Primul verb: **Dumnezeu a făcut**, al doilea verb: **Dumnezeu a spus**. Ioan ne prezintă misiunea lui Isus, ca trimis a Tatălui: să înțelegem opera mâinilor Sale, adică a manifesta planul creației, care a fost complet deformat sau uitat de cei care aveau misiunea de a-l face cunoscut, și aceștia vor reacționa violent împotriva orbului și a lui Isus, fiindcă acest plan nu-l cunosc și îl consideră scandalos.

Orbul s-a încrezut în cuvintele lui Isus. Faptul de a merge și a se spăla, demonstrează aderarea sa la modelul de umanitate propus de Isus. Avem, desigur, un joc de cuvinte. Pentru cine a fost în Israele și a vizitat piscina lui Siloe, înțelege semnificația de **Trimis**, fiindcă apa care umple această piscină, vine dintr-un izvor apropiat care la anumite intervale țâșnește ca dintr-un sifon, și astfel apa este trimisă în piscină. Evanghelistul are în minte piscina lui Siloe, care înseamnă **Trimis**, pentru a spune de fapt că acel om a plecat de la Isus și a găsit în El adevăratul **trimis** a Tatălui, cel care i-a manifestat modelul de umanitate.

Întocându-ne la orbul care vedea deja, imediat încep complicațiile pentru el. **Atunci vecini și cei care l-au văzut înainte, deoarece era un cerșetor spuneau: nu este el cel care stătea să cerșească? Uni spuneau că este el, alți spuneau nu, dar i se aseamănă. Iar el spunea: Eu Sunt!** Abia terminat miracolul, iar omul vindecăt nu a avut nici măcar ocazia să se bucure, pentru că imediat se crează tensiuni, perplexitate, surprize din partea vecinilor săi, care ar fi trebuit să fie mai mult decât bucuroși pentru faptul întâmplat, în schimb pun inclusiv identitatea sa în dubiu. Nu cred că este el și în particular evanghelistul indică un element important: **vecini care l-au văzut înainte deoarece era cerșetor**, nu spus pentru că era orb; Ioan introduce un alt termen (cerșetor) care înseamnă dependență, adică este vorba de o persoană incapabilă de a-și lua în mâini propria-i viață și de a o trăi într-o manieră demnă. Este unul care trăiește din oferte, iar aceasta nu este demn de o persoană umană. Vecini se mirau pentru că el nu mai era în aceleași condiții, vedeți aceasta este un lucru care-l întâlnim deseori, cum ar fi să întâlnim persoane care au trăit mereu cuprinse de frică sau de forță ancestrală care le făcea viața un infern; persoane incapabile să se pronunțe, să se decidă, să ia o poziție sau să se exprime față de ceva; și la un moment dat se întâmplă ceva cu aceste persoane, care încep să spună ceea ce gândesc, sau să facă ceea ce doresc, iar atunci lumea spune: nu-l mai recunoasc, nu mai este ca înainte! Vedeți nu este atât faptul că această persoană a fost eliberată de problema vederii care a creat atâtea surprinderi. Este întâlnirea cu Isus: cu cel care i-a arătat modelul umanității, și i-a schimbat complet viața. Întâlnirea unui Dumnezeu care vrea deplină realizare a persoanei, a schimbat identitatea orbului vindecăt, este o altă persoană; iar persoanele libere, sunt capabile să se pronunțe personal și crează imediat o anumită alarmare și perplexitate și nu se crede ceea ce spun. Reacția unor vecini pare chiar simpatcă, pentru că spun: **nu este el dar îi seamănă**, deci ceva este, dar nu este chiar ceea ce noi ne-am fi așteptat. Observați

deplina identitate, în răspunsul acestui om: **Eu sunt!** Afirmație care în VT o utilizează Moise pentru când vorbește despre Dumnezeu. **Eu sunt**, privește persoana care a recăștigat demnitatea sa, ca expresie de iubire comunicată de Dumnezeu Tatăl.

Începe procesul: **și-l întreabă: deci, cum ți-a deschis ochii? Acela răspunde: acel om care se chiamă Isus a făcut lut, mi-a uns ochii și mi-a spus să merg la Siloe să mă spăl. Eu am mers și după ce m-am spălat mi-am recăpătat vederea. I-au spus: unde este acesta? Răspunse: nu știu.**

Ceea ce îi alarmează este faptul că orbului i s-au deschis ochii, nu atât că a recuperat vederea. Problema este mereu aici: cine ți-a deschis ochii? Cum s-a întâmplat aceasta? Cine ți-a dat o nouă identitate? Cine ți-a permis să înțelegi viața ta într-o manieră diferită? Expresia **deschide ochii** se repetă de șapte ori în expunere, numărul indică totalitatea, deplinătatea. Misiunea lui Isus a fost să deschidă ochii lumii, pentru ca persoanele în sfârșit să poată înțelege (*aceasta înseamnă a deschide ochii*), ceea ce Dumnezeu dorește de la fiecare dintre ei și în ce mod se poate realiza voința Sa în viețile lor. Orbul răspunde de fapt într-o manieră foarte limitată: **un om care se chema Isus** a făcut acestea, deci ceea ce ne surprinde în figura personajului care i-a deschis ochii este umanitatea sa; și apoi el nu este capabil să spună unde acest om. - Unde este? - Nu știu? - după care Ioan începe un parcurs despre figura orbului vindecat, pentru a arăta cum va ajunge să înțeleagă: cine este acest om care i-a deschis ochii și i-a dat vederea.

În schimb lucrul important când el răspunde **Nu știu!**, este că ceea ce Isus a făcut pentru această persoană, nu l-a făcut cu o intenție prozelită, dacă putem folosi acest termen. Isus a făcut această acțiune și a dispărut. De fapt acum, pentru un timp, Isus nu mai apare în scenă, va fi orbul vindecat care face întreg discursul în apărarea sa. Isus, tot binele ce la făcut, nu l-a făcut pentru a lega persoanele de El; aceasta este un lucru important pentru a înțelege modelul de umanitate pe care-l prezintă Isus: modelul **Omului pentru noi**. Nu un Dumnezeu care dorește supuși sau sclavi la dispoziția Sa, ci un Dumnezeu care odată ce dă Spiritul Său lasă o libertate deplină, pentru a fi persoana cea care o folosește în modul pe care-l consideră cel mai bun, mai drept.

Evangelistul insistă: vecinii de casă cu toate că omul a spus: **dar sunt eu, este El care mi-a făcut aceasta, Isus mi-a deschis ochii**, nu sunt liniștiți. Și ce fac? **Îl conduc la farisei pe cel care era orb, era de fapt sâmbata ziua în care Isus a făcut lut și i-a deschis ochii. Deasemenea și Farisei îi întreabă cum și-a câștigat vederea și el le spune: mi-a pus lut deasupra ochilor, m-am spălat și văd.** Vecinii nu au curaj să se pronunțe ei însuși asupra faptului realizat, au nevoie de autoritatea religioasă care să le spună lor dacă aceasta este bine sau rău. Orbire, este și aceasta: a nu ști să te pronunți asupra lucrurilor, a nu avea curaj să spui: dar ceea ce s-a întâmplat este un lucru drept! Nu, nu, trebuie să așteptăm ca cineva mai înalt să ne spună dacă este drept sau nu; deci orbirea, începând de la mentalitatea ucenicilor care spuneau: cine a păcătuit, el sau părinții săi, acum este din nou reluată prin incapacitatea de a se pronunța asupra lucrurilor, neavând curajul să analizeze propria lor existență și să spună: **pe baza experienței mele eu spun că acest lucru este bun.**

Deci îl poartă la farisei, soarta tristă a acestui om este că nu are posibilitatea să-și guste libertatea sa, a trecut de la miracol, la procesat și interogat. Evanghelia prezintă, cel care va fi motivul de acuzație și de condamnare față de Isus, și anume faptul că a făcut lut și a uns ochii orbului într-o zi de sâmbătă.

Pare un lucru secundar pentru noi, dar este acesta care crează scandal, pentru că nu se poate face nimic, oricât de frumos ar fi, dacă este contrar Legii lui Dumnezeu și Legea interzice să facem orice activitate în zi de sâmbătă.

Înțelegeți deci, motivul pentru care vecini nu se pronunță, pentru că le este frică să spună ceva, care ar fi fost împotriva doctrinei. Avem multe mărturii despre cum se trăia în zi de sâmbătă; nu este doar faptul de a se odihni, dar era o infinitate de lucruri care nu se puteau face. Chiar dacă pentru orb rezultatul obținut este mai mult decât foarte bun, adică recuperarea identității sale, aceasta nu este un bine pentru că nu s-a respectat legea sabatului.

Aceasta este problema care o întâlnim des în Evanghelie și dacă noi citim Evanghelia așa cum citim un jurnal de ziar, ne vine întrebarea: dar Isus nu putea să aștepte să facă aceste lucruri, luna sau în oricare altă zi a săptămânii? Era atât de important să-l facă chiar în ziua în care era interzis? Episodul reia această situație în cap 5, când Isus vindecă un om paralizat de 38 de ani în piscina din Betesda, 38 sunt foarte mulți ani! Acest om de 38 de ani aștepta, o zi în plus sau în minus nu l-ar fi costat nimic, ar fi fost la fel de bucuros. El da, dar capi religioși în schimb nu, chiar în zi de sâmbătă trebuia să-l vindece? Pentru că sâmbăta este cea care orbește oameni, este observarea legii care orbește complet. De aceea Isus arată că obstacolul este Legea, care-i împiedică de a reacționa în mod autonom și liber. Discursul despre sâmbătă va crea un proces pentru omul care a fost orb. Isus dispăre din scenă și este acest om care trebuie să-l apere, ca și cum ar fi fost avocatul său; și problema este: **cum ți-a deschis ochii? Și el le-a spus: mi-a pus lut deasupra ochilor, m-am spălat și văd. Atunci unii dintre farisei spuneau: acest om nu vine de la Dumnezeu pentru că nu observă sâmbăta. Dar alții spuneau: cum poate un om să facă asemenea semne? și era neînțelegere între ei. Atunci i-au spus din nou orbului: tu ce spui despre cel care ți-a deschis ochii? Răspuns: Este un profet.**

Vedeți de la **un om**, cum el a spus, **un om Isus**, acum este ceva mai important: **un profet**, un trimis a lui Dumnezeu, acesta este semnificația profetului, cel care vorbește în numele lui Dumnezeu.

Dar înainte de a continua lectura textului, să privim cum reacționează fariseii, cei care observă legea, cei care se mândresc că trăiesc după normele religioase în mod scrupulos. Acestora istoria unui om care a deschis ochii altuia (*binele primit*), la urma urmei, nu-i interesează, ceea ce nu suportă este că aceasta a fost făcută încălcând legea. Doctrina spune că nu poate fi de la Dumnezeu încălcând legea, ca și în acest caz, cum spun de Isus, nu poate veni de la Dumnezeu pentru că nu respectă sâmbăta. Pe fariseii îi preocupă nerespectarea doctrinei, chiar dacă această doctrină este gata să sacrifice binele omului, pentru a fi respectată. Lucrul cel mai teribil în persoanele religioase, precum erau fariseii, este prezumția de a ști ce are Dumnezeu în minte. Este o mare și teribilă prezumție, ei știu inclusiv ceea ce Dumnezeu gândește! De Dumnezeu putem cunoaște puține, dacă nu ceea ce am primit de la singurul care l-a revelat: Isus, singurul fiu. Avem deja o altă manieră pentru a exprima orbirea: nu sunt orbi numai cei care trăiesc o situație disperată și gândesc că este singura posibilitate de viață; sau orbi ca și ucenicii care gândesc că orbul din naștere este păcătos, fiind blestemat de Dumnezeu, nu sunt orbi doar vecini care nu au curajul să spună: să ne bucurăm, în sfârșit ai recuperat vederea nu, nu, pot fi de asemenea orbi într-un alt mod, cel exprimat de autoritățile religioase: prezumția că au înțeles totul despre Dumnezeu și că ei pot să spună: Dumnezeu așa gândește, Dumnezeu așa spune, Dumnezeu așa a decis. Este păcatul idolatriei, când omul se substituie în locul lui

Dumnezeu, se ridică judecător peste alți și decide viața lor, ca și cum ar fi Dumnezeu etern, acesta este deasemenea, cel mai mare aspect a orbirii, care se referă la comportamentul capilor religioși.

Acest om a spus despre Isus: este un profet, alarma devină mai puternică și sunt chemați în cauză părinții. Citim: **Iudei nu credeau că El ar fi fost orb și că și-a recăpătat vederea, până nu-i chemă pe părinții celui care și-a recăpătat vederea. Și i-au interogată spunând: este acesta fiul vostru care voi spune-ți că s-a născut orb? Cum de acum vede? Părinți au răspuns și au spus: Știm că acesta este fiul nostru și că s-a născut orb; cum de acum el vede nu știm, nici nu știm cine i-a deschis ochii, întrebați-l pe el, are vârsta, va vorbi pentru el însuși.** Aceasta o spuneau părinții săi, pentru că aveau frică de iudeii; de fapt iudeii erau decizi deja supra faptului dacă cineva l-ar fi recunoscut ca Mesia va fi exclus din sinagogă. De aceea părinții săi au zis: este mare, întrebați-l pe el.

Când orbul vindecat afirmă că Isus este un profet, atunci nu este suficientă prezența fariseilor, cei care respectau prescrierile Legii, dar trebuie chemați în cauză autoritățile cele mai înalte, pe Iudei.

În Evanghelia lui Ioan termenul Iudei nu se referă la popor, desigur, ci este vorba (*pentru că se spune că părinții aveau frică de Iudei dacă recunoșteau pe Isus ca Cristos, deci și ei erau iudei și nu puteau să le fie frică de ei înșiși*) de reprezentanții instituției religioase, cele mai înalte autorități ale epocii. Înainte de a interoga orbul vindecat, Iudeii cheamă pe părinți, pentru că nu acceptă evidența, adică faptul că un om care a recuperat vederea, are identitatea sa. Iudei fac un proces părinților spunând: dar este adevărat că acesta este fiul vostru care s-a născut orb? Se știa cum funcționa înșelăciunea chiar și în familiile sărace, se prefăcea orb pentru a putea cerși milostenia altora, practic, capi religioși îi acuză de falsitate pe părinți, care au făcut să fie considerat un orb, unul care s-a născut cu o vedere bună. Părinți nu acceptă acuzația și spun: priviți: **da, acest fiu s-a născut orb, dar cum el acum vede și cine i-a deschis ochii nu știm.** Nu este adevărat, aceasta o știau, dar spune Evanghelia că aveau frică de capi pentru a o spune.

Deci o altă formă de orbire. Chiar și părinți orbului vindecat sunt orbi pentru că puți să spună ceea ce gândeau și ceea ce știau, nu o fac din frică de a nu fi pedepsiți. Și pedeapsa din păcate la ceea ce era o glumă pentru că, spune Ev, i-ar fi dat afară din sinagogă. A fi dat afară din sinagogă nu vroia să spună: bine, tu de acum nu mai ești din grupul nostru pleacă într-un alt loc, a fi dat afară din sinagogă însemna moartea civilă. În cartea Talmudului scrie câți metri de distanță trebuia ținută față de cei excomunicați sau akungați afară din sinagogă. În nici un mod nu-i era permis să cumpere, să vândă; nimeni nu s-ar fi apropiat de ei și nici nu se putea apropria de nimeni, deci era o moarte civilă. Această lucruri, de a pedepsi o persoană sau un grup care nu consimte sau care contestă autoritatea, încă mai este răspândită. Cine face parte din grupul X, religios de exemplu, și pentru un motiv particular unul decide să lase grupul vai de el! Din acel moment este considerat mort, arde pământul în jurul lui. Până era din grup îi întindeau o mână, dar vai de el dacă se retrage. Este discursul fricii, și în acest caz se poate vorbi de orbire: frica te face orb, adică frica că te poate da afară, sau să ți se facă vreun rău.

Să încheiem cu v. 12, al discursului: **Atunci au chemat a doua oară omul care era orb și i-au zis: Dă mărire lui Dumnezeu! Noi știm (iată prezumția persoanelor religioase) că acest om este un păcătos. Acesta răspunde: dacă este un păcătos nu știu, un lucru știu, eram orb și acum văd. Atunci îi spuseră: Ce ți-a făcut? Cum ți-a deschis ochii. Le**

răspunse: v-am spus deja și nu m-ați ascultat; de ce vreți să auziți din nou? Vreți oare să deveniți și voi ucenicii săi?

În fața evidenței că acel om a recuperat vederea, și în sfârșit și-a luat în mâini viața, autoritatea religioasă nu se lasă și fac uz de doctrină și spun: **noi știm că Isus este un păcătos, pentru că nu observă sâmbăta**, cea mai importantă dintre toate poruncile. Căpi vreau să-l ducă pe omul vindecat pe terenul doctrinei, îi spun: **dă mărire lui Dumnezeu, mărturisește** (aceasta este o expresie tipică a VT), **recunoaște că acest om este un păcătos!** Acum se vede cum este inspirat orbul vindecat, cum a recuperat autonomia sa: el nu intră pe terenul doctrinei, și spune: eu nu știu dacă era un păcătos, pe mine aceste lucruri nu mă interesează prea mult, eu un singur lucru știu, care face parte din experiența mea, că ieri nu vedeam și acum văd foarte bine, și mie nimeni îmi poate lua sau nega acest lucru. Această autonomie îi alarmează și mai tare pe căpi religioși și-l întrebă pentru a doua oară: **dar cum s-a întâmplat, nu este posibil aceasta**. Nu acceptă evidența, se vede creșterea omului vindecat care dintr-un cerșetor ajunge să-i trateze cu ironie pe căpi săi, întrebându-i: **dar vreți și voi să deveniți ucenicii săi?** Aceasta este o subtilitate ironică, dar puternică, pentru a vedea cum aspectul libertății umane se manifestă în această capacitate de a-i lua chiar peste picior pe cei care se consideră de neatins. Nu cumva să spui ceva despre ei! Dar se poate chiar ironiza pe această temă? Libertatea acelui om stă în faptul că aceștia sunt tari de urechi, nu aud, în alte cuvinte sunt surzi: **dar nu v-am spus deja, nu ați înțeles? De ce doriți să ascuțiți din nou?** Când autoritățile religioase recurg la doctrină, la constrângere, la amenințarea, la aplicarea pedepselor și nu obțin nimic, atunci recurg la singura armă pe care o cunosc și anume: **la insult, la defăimare**.

La v. 28: ²⁸Atunci ei l-au insultat și i-au zis: "Tu ești ucenicul Lui; noi suntem ucenicii lui Moise. ²⁹Noi știm că Dumnezeu a vorbit cu Moise; dar despre Acesta nu știm de unde este". ³⁰Omul le-a răspuns: "Tocmai aici este minunea că voi nu știți de unde este și, totuși, El mi-a deschis ochii. ³¹Noi știm că Dumnezeu nu-i ascultă pe păcătoși dar dacă este cineva credincios și face voia Lui, pe acela îl ascultă. ³²Niciodată nu s-a auzit ca cineva să fi deschis ochii unui orb din naștere. ³³Dacă acest Om n-ar veni de la Dumnezeu, n-ar putea face nimic". ³⁴Ei, însă, i-au răspuns: "Din naștere nu ești decât un păcătos și tu ne înveți pe noi !" Și l-au dat afară.

Deci, sfârșitul istoriei, omul vindecat este expulzat din sinagogă, dar se vede curajul său când răspunde căpilor religioși, când este insultat. Singura armă pe care o cunoaște puterea, după recursul la doctrina care nu convinge, este ocară, insultul. Îi spun orbului vindecat: **ești un păcătos nenorocit din naștere**. Nu-l disprețuiesc numai pe el, ci și față de Isus au același dispreț: **ești ucenicul aceluia**. Nici măcar nu-i pronunță numele! Ei bine, acel om are curajul să răspundă: **niciodată nu s-a auzit așa ceva**, și afirmă că dacă acest om ar fi fost păcătos nu ar fi putut să facă lucrurile pe care le-a făcut, adică bine altora.

La lumina acestor dispute se înțelege că păcatul nu este nerespectarea sabbatului, ci răul voluntar făcut altuia pentru a-l distruge. De aceea o persoană care ușurează viața altora, pentru a o face mai bună, mai demnă, mai umană și cât mai vivibilă posibil, vine de la Dumnezeu, pentru că Dumnezeu dorește aceasta pentru fiecare dintre noi. Dar declarația finală a omului vindecat îi aduce excomunicarea, **ieși afară! Tu nu poți să mai stai aici!** După care omul va fi recuperat de Isus și se termină cu bine episodul. Discursul excomunicării este interesant, pentru că Ioan, cu siguranță prezintă deja ceea ce era polemica dintre comunitatea creștină și sinagoga iudaică, la sfârșitul primului secol, când Evanghelia este scrisă, dar ne expune ceva mult mai profund. Sunt două modele de

persoane: cel prezentat de Isus care indică modelul inițial a lui Dumnezeu, cel care acordă deplină autonomie omului, și un alt model care este inuman, cel pe care îl propun capi religioși, de supunere, de resemnare, de dependență absolută. Iar aceste două modele nu pot să stea împreună, unul îl exclude pe celălalt, și de regula este cel inuman care alungă, elimină pe cel uman. Deci alungând acel om din sinagogă evanghelistul nu ne prezintă doar un fapt: orbului i-a mers bine cu recuperarea vederii, dar s-a terminat rău pentru că a fost alungat afară din sinagogă, dar Ioan ne spune: ori stăm cu Isus, cu modelul de umanitate pe care El ni-l prezintă, ori stăm cu capi religioși, cu modelul inuman pe care ei îl impun, iar aceste două lucruri nu pot sta împreună. Nu pentru că modelul lui Isus nu ar vrea să-i îmbrățișeze pe toți, ci pentru că ceea ce propun capi religioși este incompatibil cu propune Sa.

Atunci înțelegem discursul întregi Evanghelii a lui Ioan: **Lumina a venit în lume, dar oamenii au preferat întunericul**, au preferat modelul capilor religioși care nu acceptă ca omul să fie liber, o persoană autonomă. **Dumnezeu vrea în schimb deplina fericire a noastră, deplina realizare ca și persoane** și aceasta nu se poate realiza aderând la o lege, oricât de dreaptă ar fi ea, ci **aderând la Isus**, singurul care ne-a făcut cunoscut care este voința lui Dumnezeu pentru omenire, pentru noi toți.

Mai sunt câteva versetele care conclud episodul comentat: Isus se apropie imediat de omul vindecat dat afară, expulzat și nu îl abandonează, nu-l lasă singur, și în final i se propune ca model de umanitate, iar acesta exclamă: **cred Doamne în Tine**, tu ești modelul meu. Deci a recuperat vederea într-o manieră completă. Se termină bine pentru orb, nu la fel pentru capi religioși, care vor indica cine sunt și rămân adevărații orbi al episodului.

Aș dori să concludem acest argument despre ce anume sunt Evanghelile? și pentru a nu deveni argumentul prea teoretic, aș dori să analizăm și să explicăm un text pe care îl găsim în Evanghelia lui Marcu: **ungerea lui Isus** pe care a primit-o în **Betania** din partea unei femei, pentru a înțelege în ce mod Evanghelia, prin acest episod, a dorit să prezinte semnificația morții lui Isus.

Înainte de a intra în acest episod aș dori să reiau unele idei spuse înainte, referitor la textele evanghelice. O întrebare care spondan și în mod normal lumea și-o pune este aceasta: de ce Evanghelile au fost scrise într-o manieră oarecum dificilă pentru a le înțelege? Vă aduceți aminte despre explicația orbului câte aspecte trebuiau interpretate pentru a înțelege semnificația aceluși episod? Pentru a stârni sau provoca credința nu este necesar să intrăm în profunzimea textului, fiindcă toți au acces la această credință și să înțeleagă valorile acestei credințe. De exemplu, dacă luăm episodul Evanghelic în care Isus spune: **iubiți pe dușmani voștri și face-ți bine celor care vă urăsc**. Nu este necesar nici un curs de teologia sau catecheză pentru a înțelege aceste cuvinte, evidente și foarte clare, **Isus a spus iubiți pe dușmani voștri și face-ți binele celor care vă urăsc!** Dacă în schimb dorim să intrăm în bogăția, în profunzimea textului și să merg dincolo de iubirea dușmanilor și să înțeleg în ce mod pot să ajung la această iubire față de dușmani (*pentru că nu este suficient a o spune: deja avem dificultăți să ne iubim între noi, dar să mai iubim și pe cei care ne sunt dușmani*). Este important să știm că noi avem acces la o bogăție atât de mare în textele Evangheliei încât ne dăm seama că ceea ce a spus Isus: **iubiți pe dușmani voștri**, nu este o utopie, dar se poate realiza și aceasta o putem face și noi!

Evangelile nu au fost scrise pentru o lectură personală, în sensul că o țin pe noptieră și seara înainte de culcare, citesc câte o pagină; nu au fost scrise în acest scop, chiar dacă azi suntem fericiți de a avea fiecare Evanghelia în casă și a o citi când dorim, în realitate nu au fost scrise în acest scop.

Pe lângă faptul că în acea epocă a avea Evanghelia, era așa cum am spune azi că avem Ferrari, erau texte foarte scumpe, deci nu oricine își putea permite. Numai unele comunități își puteau permite de a avea un text complet al Evangheliei. **Evanghelia a fost scrisă pentru a fi citită, ascultată și comentată împreună, în comunitate.** Era nevoie de aceea figură care se cheama **Lector**, care nu este doar cel care știe să recunoască cuvintele și să citească, ci cel care știe să pătrundă în text și să-l facă clar, accesibil comunității. În cartea Apocalipsei acest lucru este pus clar în evidență de la început, din prima pagină a primelor versete. Apocalipsa este un text foarte complex pentru că folosește un limbaj foarte simbolic, de aceea este nevoie de cineva care să ni-l citească. Autorul Apocalipsei spune: **Fericit cel care citește și fericiți cei care ascultă cuvintele acestei profeții.** Lectorul nu este doar cel care la un moment dat este constrâns să citească, care poate spune: azi nu am ochelari la mine, sau mă doare gâtul și nu pot citi, nu acesta este lectorul.

Pe timpul NT cel care avea figura de **Lector** avea o misiune foarte importantă în comunitate, se poate spune că era asemănătoarea cu cea a preotului, a celui care însufletește comunitatea; de fapt lectorul trebuia să înțeleagă ceea ce spune autorul prin aceste imagini și trebuia să aibă capacitatea de a le traduce cu un limbaj accesibil și comprensibil comunității. După care comunitatea, împreună poate spune: **Evanghelia ne-a spus acesta!** Sau **Evanghelia de azi mi-a spus așa!** și toți împreună putem să ne aducem (*așa cum se face cu euharistia sau când se fac întrebări*) contribuția noastră, dar este fundamentală figura lectorului. Nu ne putem face iluzia, să citim un text scris acum 2000 de ani, într-o limbă și cultură care nu este a noastră, folosind imagini și concepții care nu mai fac parte din mentalitatea noastră și a pretinde să înțelegem ce au spus autorii. Repet, dacă luăm pasajul care spune **iubiți pe dușmani voștri**, sunt expresii, fraze în Evanghelie care sunt foarte clare, chiar dacă cele mai clare sunt cele pe care le putem cel mai puțin în practică. Mergem să căutăm lucruri mai complicate, pe care poate nu le înțelegem, dacă nu suntem ajutați; în schimb lucrurile care sunt foarte clare cum ar fi: **iubiți pe dușmani voștri**, sunt lucruri care dificil le putem în practică. Aceasta pentru a spune cum este Evanghelia, nu este pentru a fi citită ci **pentru a fi asimilată**, este ceva care trebuie asimilat, încarnat în propria noastră viață.

Evanghelia nu este o doctrină. Evanghelia este o propunere care trebuie să atingă viața ta și tu această propunere o primești prin experiența pe care eu sau un altul ți-o prezintă, iar când tu o asimilezi vei începe să o înțelegi. Înțelegerea nu privește creierul sau inteligența, desigur este nevoie și de aceasta, dar înțelegerea privește capacitatea ta de a asimila această muncă.

Când de exemplu Isus ne invită la iertare, iar Petru îi spune: **dar Doamne de câte ori trebuie să iert pe fratele meu, până la 7 ori?** Isus va spune: **de 70 de ori câte 7.** Sau când Isus spune: **dacă vezi că fratele tău are ceva împotriva ta, tu trebuie să mergi la fratele tău.** Aceste lucruri ne lasă puțin perpexi, pentru că noi am învățat contrariul: cine a comis o greșală este cel care trebuie să ceară iertare, Isus spune NU, nu așa funcționează lucrurile, cine a fost ofensat trebuie să meargă să ceară reconcilierea, pentru că cine a comis greșala este deja prea umilit, dacă își dă seama de greșală, pentru a cere iertare; Isus nu dorește ca

să fie aceste umilințe în comunitate, de aceea cine a fost ofensat trebuie să spună: ascultă, hai să facem pace, să ne împăcăm.

Acest comportament care pare dificil, când îl experimentăm în viața noastră ne face să simțim: bogăția din aceste cuvinte și acea forță care ne susține; de aceea nu este suficient a fi explicat un text, dar până când nu-l încarnat, nu-l asimilat în viața noastră acest text nu-mi va vorbi în toată bogăția sa și claritatea Sa.

Repet, Evanghelia nu a fost scrisă pentru o lectură privată ci pentru o lectură comunitară unde Lectorul însuflețit de Spirit, care pe lângă de pregătirea sa, trebuia să aibă carisma de a ilumina, de a ajuta comunitatea să pătrundă și să guste bogăția acestui text. Iată de ce avem nevoie de cineva care să ne citească textul, pentru că a fost scris cu acest scop, pentru a evita un comportament prea individualist sau interpretări prea personale. Este mereu comunitatea care dă valoare acestor cuvinte.

Spunând aceasta, trebuie să fim foarte atenți pentru că deseori, cum am mai spus, când ne apropiem de text, se poate crede că deja știm despre ce vorbește textul, dar dacă noi privim bine în text vedem unele lucruri care nu au fost scrise. Ultima oară am făcut referire la Evanghelia nașterii și spuneam sau presupunem că Isus s-a născut într-un grajd, cu animale cum ar fi o vaca sau asinul, ei bine, aceste lucruri în Evanghelie nu sunt, de aceea nu fac parte din Cuvântul care este necesar vieții noastre. Tot așa multe alte expresii. Gândiți-vă la Isus care cu crucea pe umeri cade de trei ori pe Calvar sau Golgota, precum Calea Crucii ne-o prezintă așa. Ei bine, nici Lc și nici Mt, nu vorbește niciodată despre nici o cădere, dimpotrivă, ceea ce ne prezintă este trofeul pe care acest om îl poartă pe umeri pentru a înțelege până unde este gata să-și dea viața Sa.

Noi considerăm reale lucruri care nu fac parte din texte. Este necesar deci să fim foarte atenți pentru că deseori ne fac să înțelegem diferit adevăratul mesaj. Acum, cum considerăm, și ne întoarcem la discursul miraculos sau minunat, **înmulțire pâinilor și peștilor**, mergeți și priviți textul – prezentat în Evangheliile – dacă în versiunile lui Mt, Mc, Lc și In este folosit verbul **înmulțire**? Niciodată nu se folosește verbul înmulțire pentru că nu este vorba de înmulțire, ca și cum Isus ar fi făcut o specie de scamatorie, dar este vorba despre **a da, a condidivere, a împărțire**. Acesta este un lucrul important, de fapt tot episodul pâinilor și peștilor este bazat pe: **a da, a împărți, a servi, a binecuvânta**, acesta este sensul!

Atunci putem spune că trebuie să ne eliberăm, de aceste preconcepții, care ne-au fost învățate de când eram copii, altfel riscăm să pierdem bogăția pe care textul îl deține, sau să cădem în acel banal aspect a lui Isus care putea, când avea vreo inspirație, să scoată pâini și pești dintr-un coș sau pălărie, precum fac scamatori în prezentările lor.

În acest sens trebuie spus că atunci când luăm Biblia, NT, episoadelor li se pune un titlu. Titlul nu face parte din text, de aceea ar trebuie să evităm să citim titlurile, care deseori ne duc la o interpretare a textului și aceasta nu este bine. **Înmulțirea pâinilor și a peștilor**, titlul și ideea ce o avem despre înmulțire este ceva magic, ceva straniu care s-a întâmplat. Sau dacă de exemplu luați pilda sau parabola **Bunului Samaritan**, veți vedea că în text nu este această istorie a bunului samaritan. Dacă luăm titlul așa cum este indicat de editor în mod incoștient facem un fel de raționament, adică toți samaritani sunt răi dar este cel puțin unul care se mântuiește, pentru că este bun. Pentru că în aceea epocă așa erau considerați samatiteni. Sau parabola **Pilda bogatului rău și a săracului Lazăr**, dacă voi mergeți să citiți parabola, nicipieri se spune că acel bogat ar fi fost rău; dar citind titlul ce putem deduce?

Că bogați sunt buni, dar unul dintre aceștia este rău? dar aceasta este contrar la ceea ce învață Isus. Dacă citim parabola, nicăieri se spune bogatul este rău, nu ne spune că-l împroașcă sau că-l scuipă pe săracul Lazăr, sau că-l lovește sau îl aruncă între animale, pilda nu ne spune nimic din toate acestea. Parabola spune că acest bogat era atât de preocupat de viața sa personală, de bunăstare, încât era incapabil să-și dea seama că nenorocitul sărac era la ușa sa. Deci nu este un bogat rău, bogatul prin natura sa este așa, este incapabil să vadă o persoană care la ușa sa se găsește în cea mai mare mizerie. Bogatul trăiește în fucție de el însuși, de plăcerile sale, de interesele sale, de tot ceea ce face viața sa mai plăcută și mai distractivă.

Vedeți deci, cât de important este să lăsăm deoparte titlurile care ne poartă spre o lectură care ne limitează valoarea parabolei sau a textului. Deasemenea Evanghelia lui Ioan, despre alungarea comercianților din Tempu: are titlu **Curățirea sau Purificarea Templului**, dar când Isus a spus vreodată că a venit să curețe sau să purifice ceva? Ceea ce ne spune Evanghelistul este că Isus vine să schimbe, să desfințeze o realitate (*cum am spus altădată, vorbind despre smochinul care fiind blestemat, se seacă din rădăcini, fiind incapabil să-și facă datoria pentru care a fost creat*). Nu este deci nici o purificare de templu, așa cum Isus ar fi vrut să facă doar un fel de curățenie, de aranjare, spunând: Templul este bun dar din păcate aici sunt persoane corupte și trebuie să facem ordine sau o altă disciplină. NU, Isus spune: aceasta-i terminat, nu mai are nici un sens să mai existe pentru că s-a demonstrat inutilă, a avut tot timpul la dispoziție, le-a fost dată ocazia de a demonstra funcțiunea sa, să producă roade, dar nu a făcut-o?! De aceea noi trebuie să fim foarte atenți referitor la titluri care deseori sunt deplasate și așa cum am subliniat, găsim foarte multe în Evanghelie.

Faptul este că noi trebuie să intrăm în mereu text cu cineva care să ne ajute, care ne permite să avem această lectură, care ne deschide spre înțelegerea acestui text, care ne ajută să reconstruim multe aspecte care pentru noi azi sunt necunoscute; aspecte care privesc modul de concepire a epocii, multe lucruri pe care noi azi, cu mentalitatea noastră rațională, sunt inconcepibile. În aceea epocă se credea că lumea era plină de acele ființe puțin sau mai mult misterioase, pe care noi azi nu le recunoaștem, dar evangheliști folosesc aceste imagini, acești demoni sau îngeri, care fac parte din limbajul comun al epocii, pentru a ne spune ceva foarte important. Folosind deci acele imagini, nu sunt refuzate, pentru că erau imagini care le înțelegeau persoanele la care atunci, se adresa textul.

Am vorbit cum citind Evangheliie, fără a rămâne blocați la forma sau la îmbrăcămintea literară. Se pare că este naște întrebarea: cum, așa? dacă nu mai sunt îngeri, demoni sau diavoli atunci ce ne mai rămâne din Evangheliie? Nimic? Iată, nu trebuie să rămânem legați de forma literară. Evangheliști ne dau semnificația profundă, dincolo de aceste expresii. În Evangheliie, se vorbește de îngeri, dar cred că nimeni dintre noi a văzut vreodată un înger cu aripi, cu păr ondulat, blond auriu, așa cum îi vedem în unele reprezentări artistice; dacă cineva afirmă că l-a văzut, i-ar fi indicată o vizită la vreun psihiatru, pentru că se pare să aibă unele probleme legate realitate.

Noi, folosind aceste forme pe care le găsim în Evangheliie, putem intra în conținut? atunci care este conținutul lor? Că Dumnezeu găsește mereu canale sau moduri de a comunica cu omul. Deci ce este îngerul? **Îngerul sau trimis**, sunt acele persoane sau acele situații, experiențe care la un moment dat mă ating în profunzime și atunci am primit și eu un anunț, un mesaj. Am primit ceva de la Dumnezeu și aceasta o putem experimenta în multe ocazii din viață, nu vi se pare? Eu pot fi o persoană prea ocupată cu munca mea, cu

preocupările mele de făcut, dar la un moment dat, cum ar fi de exemplu, mă întâlnesc cu un cerșetor și acesta îmi spune ceva, sau mă privește într-un anumit fel, care-mi ajunge până în profunzimea inimii acea privire sau cuvânt. Înțeleg că aceea persoană se apropie de mine pentru ceva, dar când ajung acasă nu reușesc să-mi alung din minte acea figură. Aceea persoană, fie ea un cerșetor, un bolnav sau altcineva. Aceștia sunt îngerii, adică sunt acele experiențe cu care Dumnezeu vine în viața noastră și ne face să înțelegem că viața noastră trebuie să de-a un răspuns la unele lucruri, și nu putem rămâne prinși de obligațiile noastre, de lucrurile pe care trebuie să le facem. Spunând aceste despre îngeri, la fel dacă vorbim de demoni sau diavoli. Este asemănător. La aceea epocă întreg cosmos era locuit de entități sau ființe care erau între Dumnezeu și oameni, și puteau să fie pozitive sau negative în fața acțiunilor sau modului de comportare a oamenilor.

Când în Evanghelie se prezintă o persoană care este înstrăinată din punct de vedere a libertății, o persoană incapabilă să gândească, să decidă pentru ea însăși, această înstrăinare sau condiționare era denumită **posedare de un duh necurat** și era singura manieră de a explica că această persoană nu mai era ea însăși. Aceasta o vedem și în viața noastră cotidiană; în ambientul de muncă vedem o persoană impecabilă, foarte liniștită, care merge duminica pe stadion, dar echipa lui pierde și declanșează un comportare irațională, și distruge totul în jurul ei. Un autor antic a NT ar fi spus că aceea persoană este posedată de un duh necurat, pentru că trebuie să fi înstrăinat, posedat pentru a deveni atât de violent sau a-ți pierde controlul sau rațiunea, nefiind stăpân pe el însuși. Tot ceea ce limitează omul în libertatea sa și-l subjugă unei doctrine, mentalități, idei, sau orice alt ceva, este o posedare necurată. Este mereu omul care dă răspuns la aceste forme extreme, totul depinde de mine dacă vreau să fiu dependent de cineva, sau ceva care mă poartă la aceste forme extreme; sau să țin viața mea în mâini și să-i dau orientarea pe care eu o consider bună sau dreaptă pentru viața mea.

Vedeți aceste sunt imagini, veicule pe care le folosesc autori pentru a ne face să înțelegem ceva mult mai profund. Deasemenea concepția pe care o aveau în aceea epocă despre cosmos, nu este așa cum noi, cu rațiune științifică, gândim azi cosmosul. **Cerul era locul sau locuința lui Dumnezeu**, apoi era **pământul** care era locuința oamenilor, apoi era **inferi sau sheolul**, sub pământ, care era locuința morților. Eveau o concepție foarte simplă.

De aceea când în parabola bogatului și saracului Lazăr se spune că acesta a mers în infern sau iad, nu este traducere corectă, acest bogat se coboară la Inferi, așa cum se coborau toți muritorii de rând în momentul morții. Dar deja pe timpul lui Isus s-a creat o doctrină pentru care nu era suficient ca toți mergeau în același loc după moarte, dar cei care s-au comportat bine și erau persoane drepte, ar fi supt în sânul lui Avram. Aveam o imagine diferită, era mereu o lume dincolo de moarte, însă nu se vorbește încă de **paradis**. Atunci putem intradevăr să intrăm în gândirea lui Isus prin această parabolă a lui Luca? Isus vorbește de Infern? Desigur NU! Isus vorbește printr-o parabolă.

Parabola sau pilda este un tip de limbaj des folosit în aceea epocă pentru a transmite un mesaj important; parabola nu era niciodată luată literar, parabola nu este o istorie de citit literar, era mai degrabă un raționament care trebuia făcut pentru a intra într-o serie de lucruri, care te purtau să spui: **ori** viața ta crește și devine atât de vie încât în momentul morții, acest pasaj este depășit, **ori** viața ta în momentul morții se stinge, adică se poate sfârși orice speranță pentru ea.

Acesta este oarecum, discursul despre Inferi: a merge într-o lume dincolo de mormânt, unde nu mai există nici o speranță de viață, dar chiar dacă Lc o descrie cu mentalitatea epocii, noi desigur putem vorbi de Infern. Infernul sau iadul l-am creat noi, pentru a-i trimite acolo pe dușmani noștri, l-am creat noi creștini pentru a-i trimite acolo pe toți cei care ne sunt antipatici, sau împotriva, pentru că undeva trebuiau să meargă cei care ne sunt antipatici, iar noi le-am găsit imediat un loc. Aceste lucruri, precum **inferi sau focul Ghenei**, aceste locuri nu putem să le luăm literar, pentru că fac parte dintr-o mentalitate, de un mod de a concepe cosmosul, care nu mai este valabil azi într-o mentalitate rațională de a înțelege cosmosul, deci noi trebuie să traducem ceea ce autorul a dorit să spună prin aceste imagini folosind un limbaj actual și modern. Cred că sunteți de acord cu asta?

Printre altele Isus nu a vorbit niciodată de aceste lucruri, niciodată Isus nu s-a interesat de despre viața eternă sau de dincolo, rare ori s-a referit, pentru că Isus nu a venit să ne vorbească de viața de dincolo, ci să ne vorbească de această viață, de aici, care trebuie să fie trăită în deplinătate până la sfârșit, pentru aceasta a venit Isus. El nu a vrut să piardă timpul cu lucruri despre care noi nu putem cunoaște nimic, este inutil să ne întrebăm: **cum va fi? Cum nu va fi?** Fiindcă cine îl primește pe Isus, aceasta este noutatea Evangheliei, Isus spune: **cine aderă la mine, sau cine pune în practică cuvântul meu, sau cine mănâncă carnea mea** – de mai multe ori Isus folosește aceste expresii – **din acel moment are viața eternă**. Din momentul în care omul aderă la Isus deja începe să simtă în interiorul său o **viață**, care prin calitatea pe care o deține noi îi spunem **indistructibilă**, care este pentru totdeauna. Deci momentul morții pentru acea persoană nu există, nu va experimenta moartea, nici măcar nu-și va da seama de ea. Moartea va fi ca un somn, iar noi mergem la somn în fiecare seară, din care unul se trezește cu mai multă forță, cu mai multă poftă de viață. Sau este comparată cu un bob de grâu, care cade pe pământ, murind se transformă și crește o plantă cu mult mai frumoasă. Când bobul cade pe teren nu-și dă seama că a murit, dar își dă seama că începe să izbugnească o energie atât de puternică încât dă naștere unei noi plante. Dintr-un lucru mic și neînsemnat cum este sămânța sau bobul de grâu, iese o plantă minunată, aceasta este ceea ce spune Isus. Nu este interesant să pierdem timpul cu idei sau gândiri, mai mult sau mi puțin logice, dacă tu ai această **viață indistructibilă** acum, aici, aceasta este atât de important încât la momentul morții tu vei depăși acest pasaj, va izbugni o putere de viață cu mult mai mare decât ceea ce o aveai înainte. Despre aceasta fiecare își face ideile sau mentalitatea sa, dar este inutil să spunem: **cum va fi sau cum nu va fi?** Un sfânt are această viziune, un altul altfel, fiecare își face ideile sale dar Isus, de acesta nu a dorit să ne vorbească pentru că nu o putem experimenta, printre altele este inutil să ne gândim la lucruri pe care mintea noastră nu le poate înțelege sau cuprinde. Tot ceea ce este dincolo de experiența noastră fizică iese din câmpul cunoștințelor și rațiunii noastre, din înțelegerea sau gândirea noastră, devine totul o pierdere de vreme. Este mai bine să ne preocupăm de viața de aici și să știm că această viață o putem avea într-o manieră deplină, cu o calitate unică, de a deveni indistructibilă, la care eternitatea este doar una dintre consecințe ei, despre aceasta ne vorbește Isus!

Imaginile care privesc: fie cosmosul, fie raporturile umane luate din mentalitatea epocii, trebuie să fie interpretate, trebuie să fie tradusă printr-un limbaj actual, pe înțelesul nostru.

Dar atunci ce ne mai rămâne din Evanghelie? Ne rămâne bogăția sa? Se poate spuneți: dar atunci îngerii? demonii sau diavolii? uciderea pruncilor din Betleem? ... este important ca noi să nu rămânem în povestirea descrierii unui episod ci să intrăm în bogăția textului; așa cum spuneam: dacă se neagă uciderea copiilor, atunci ??... nu negăm nici o ucidere pentru

că noi știm că puterea acționează mereu așa, puterea nu poate fi niciodată contestată și dacă tu o contestezi să știi că puterea are imediat arma gata de acțiune care este **violența**, aceasta este învățătura uciderii pruncilor! Mt îți propune o alegere deja în Evanghelia nașterii: dar tu de partea cui stai? De partea celor care distrug viața ca și Irod, care este contestat, fiindcă a auzit că de cineva care vrea să-i ia tronul; sau stai de partea celor care întâmpină chiar și persecuțiile pentru a apăra această viață? Evanghelia ne pune mereu în fața situației de a alege. Nu este amintirea unui eveniment de acum 2000 de ani, ce ne interesează cea ce a făcut Irod? Desigur nu ne interesează Irod care e mort și putred de mult, ne interesează în schimb să știm cum noi ne pronunțăm față de aceste lucruri care ne înconjoară.

Unul poate face alegerea și spune: **mie îmi place puterea, eu vreau să comand**, atunci trebuie să știe că singura armă pe care o poate folosi pentru a menține sau garanta puterea sa este aceea a violenței, iar înaintea violenței este constrângerea, este șantajul, este obligația, dar în final ajunge mereu violența. Dacă unul se pune de partea lui din Nazareth, Maria, Iosif și copilul, știe că renunță la orice formă de violență, poate avea în el viața pentru că drumul și viața copilului nu a fost atinsă de Irod, cu toată cruzimea lui. Aceasta ne spune Mt prin fuga în Egipt și cu uciderea copiilor; adică, cine se pune de partea vieții, chiar dacă va trebui să întâmpine pericole teribile sau persecuții, cum era cruzimea lui Irod, știe că viața sa rămâne mereu intactă, nu va fi nimic care să-i poată lua sau distruge această viață.

Este o chestiune de alegere, cele două lucruri nu pot să stea împreună, noi putem spune: dar mie îmi place să comand, dar nu omor pe nimeni. Nu, aceasta nu este posibil pentru că sunt două lucruri care se opun, puterea ia viața altuia, de ce tu pretinzi ca altul să fie supus ție, să facă lucruri pe care tu vrei și servesc ție care ai puterea. Viața, așa cum Isus învață, ne pune în serviciul altora, de aceea ești tu care orientezi viața ta spre acest serviciu și aceasta îți permite să crești, dar puterea și servirea nu pot fi împreună, pentru că una o exclude pe cealaltă.

Modelul umanității pe care Isus ne prezintă este o persoană autonomă, o persoană care poate lua între mâini propria viață, o persoană care se poate pronunța, o persoană care se poate exprima deschis și fără frică de nimeni asupra lucrurilor în care crede pe baza experienței sale, chiar dacă este aruncat afară. Acesta este modelul pe care ni-l dă Isus uman. Sau celălalt model, cel pe care-l impun capi religioși, un model de supunere, de resemnare, de a se simți nedemni, de a fi mereu vinovați sau păcătoși, de a simți murdari. Amândouă lucrurile nu pot sta împreună, trebuie să alegem una sau cealaltă.

Evanghelia ne pune mereu în situația de a alege! De aceea spuneam că Evanghelia nu conține informații despre viața lui Isus, ci adevărul despre această viață, adevăr care trebuie să ducă la o testimonianță profundă din partea noastră în această viață, ne eliberează de toate dubile și ne ajută să fim persoane mult mai coerente, mult mai capabile de a transmite viață. Evanghelia se transmite printr-o testimonianță vie, trăită. Aceste lucruri nu se învață cu creierul, dar se învață punând în practică ceea ce Isus ne-a spus și a făcut. Iată pentru care motiv, este important să înțelegem valoarea acestor cuvinte, de fapt în măsura în care le înțelegem, le putem aplica în viața noastră și putem să le traducem în gesturi de iubire, în gesturi concrete de viață pentru alți. Problema pentru care multă lume se îndepărtează de credință, sau critică biserica, este pentru că s-a creat un fel de ruptură între ceea ce este credința mea și ceea ce este viața pe care eu o parcurș în fiecare zi.

Credința și etica nu se pot separa, credința exprimă convingerile tale, modul de a te comporta, nu-i suficient a crede în ceva așa cum spunem în Crez (*putem spune ceea ce vrem, pentru că nu este un lucru obligatoriu*), dar este nevoie de convingere: sunt convins de aceasta și când ești convins de ceva îl urmezi, pui în practică.

Din acest motiv credința nu se poate separa de etică, pentru că credința exprimă chiar convingerea ta de comportament. Dar cum? Așa cum se comportă Isus, persoana la care tu ai aderat. **Asta înseamnă credința!** Credința nu este altceva decât să aderi la o propunere care-ți este făcută și dacă aceasta este credința mea eu nu o arăt, nu o manifest? În convingerea de a mă comporta mereu așa cum s-a comportat acest om la care am aderat: făcând alegerile sale și încercând să orientez, să canalizez, să îndrept viața mea așa cum El a făcut-o, **aceasta este credința!**

Asta ne oferă o întreagă manieră diferită de a vedea lucrurile și evită să cădem în forme schizofrenice a unor persoane pioase dar foarte crudele, în sensul că sunt gata să mănânce pe oricine dacă sunt contestate sau dacă poziția lor este în vreun fel atacată. Evanghelia a fost anunțată chiar pentru a evita asemenea dublări și în mod special pentru a înțelege persoana în ce manieră poate crește și se poate realiza deplin în viața sa, de aceea trebuie să asimilăm, să digerăm Evanghelia pentru a putea înțelege acest mesaj. Dacă nu trece prin carne ta nu vei putea niciodată să înțelegi. Vei putea spune: a fost interesant prezentarea sau discursul, poate am înțeles ceva; dar până nu o asimilezi, nu-ți vei da seama de puterea, forța sau energia, care atrage aceste persoane. Iată pentru care motiv Isus spune mâncați corpul meu, adică asimilați, digerați însuși viața Sa și viața Sa am cunoscut-o prin cuvintele și gesturile sale, deci asimilați această viață ca în noi să se poată manifesta aceiași capacitate de iubire. Se poate spune: deaceastă Evanghelia este frumoasă dar noi aceste lucruri nu le putem niciodată pune în practică, iată motivul pentru care Isus s-a prezentat ca și pâinea vieții, poate noi singuri nu vom putea niciodată să aplicăm aceste învățături și să le asimilăm în viața noastră, dar cu El cu certitudine vom reuși, aceasta este marele dar pe care El ni-l face. Deci împreună cu El o putem face.

Am putea rezuma lucrurile spuse de la început până acum, despre ce sunt Evangheliile, ce ne rămâne din Evangheliile atunci când punem deoparte sensul literar, acești îngeri, demoni; ei bine putem spune: rămâne perla sau diamantul prețios, rămâne acel cuvânt care întradevăr dă gust vieții noastre și care ne face să gustăm această viață deplină, pentru care suntem mai mult decât fericiți.

În fiecare dimineață când ne trezim vom putea spune: ce dar sau lucru minunat voi putea face azi în viața mea. La aceasta ne duce Evanghelia, când am eliberat-o puțin de toate structurile sale și am intrat în mesajul său profund.

Pentru a înțelege aceasta, vă propun lectura textului: **Ungerea din Betania**, după Evanghelia lui Mc; pentru a înțelege cum, numai atunci când se asimilează Evanghelia ca și pe ceva vital sau necesar vieții, ca ceva care îți transformă viața; numai în acel moment putem spune că am înțeles ce vroia Isus să spună, pentru care este adevărat că este necesar ca cineva să ne explice Evanghelia: care este funcția Lectorului. Acesta este doar primul pas, al doilea pas este foarte important și este cel pe care noi îl facem atunci când permitem ca acest cuvânt să intre în noi, precum o forță sau energie vitală. Spun aceasta pentru că atunci când citim Evanghelia trebuie mereu să ne amintim (*așa cum spuneam de figura orbului vindecat de Isus*) cât de important este autonomia noastră, adică că suntem conștienți

că această creștere are loc în noi prin voința noastră, cu permisiunea noastră, nu poate crește independent de noi. Aceasta este important de știut! Când se spune că Isus este Mântuitorul, este adevărat, dar mântuirea pe care Isus ne-o aduce nu ne cade din cer ca o pară coaptă, ci mântuirea trebuie să o dorim noi în primul rând și aceasta înseamnă că viața noastră se îndreaptă, răspunde pozitiv la o ofertă care ne este făcută. Dacă nu avem aceasta, nu este deasemenea nici mântuire.

Trebuie deci să intrăm în această logică care este fundamentală, repet, pentru a înțelege că suntem noi, fiecare în parte care trebuie să își dea adeziunea, consensul la această propunere, într-o manieră deasemenea liberă, voită și pe deplin convinși de aceasta. Nu este a atrage pe altul, ci este viața noastră care se pronunță pozitiv despre această propunere și apoi se străduiește să o canalizeze și să facă ca această propunere să poată elibera noi forțe, energii și lumină pe care niciodată nu ne-am gândit să le avem.

Spun aceasta pentru că deseori pericolul de a banaliza toate aceste cuvinte, face ca persoana să fie incapabilă să înțeleagă, că este necesar răspunsul fiecăruia dintre noi, este necesar mereu acest comportament de convingere deplină, adică a spune: **Eu vreau așa, depinde și de viața mea, nimeni nu o poate face în locul meu, nimeni nu mă poate obliga să-l fac, dar nimeni nu poate să-l facă în locul meu**, deci nu putem delega pe nimeni, dar deasemenea nici o manipulare din partea Domnului. Există libertatea maximă pentru ca persoana să decidă și să facă alegerea sa, dacă această propunere îl interesează serios sau nu-l interesează; din acest punct de vedere este important ca - și aici putem concluda - propunerea să fie înțeleasă. Unul poate spune: dar ce legătură are? Unul poate deveni budist, altul poate deveni musulman ... de acord nu negăm nimic la aceștia, dar dacă eu rămân creștin este pentru că susțin că ceea ce Isus îmi oferă este maximul pe care eu îl pot găsi pretutindeni, dar trebuie ca cineva să mi-l facă cunoscut, altfel nu pot înțelege propunerea și ajung să spun: **toate sunt la fel, pot merge deasemenea în altă parte pentru că este același lucru**, dar aceasta nu este adevărat. Susțin că dacă, ești creștin pentru că întradevăr ai înțeles că propunerea lui Cristos este cea mai bună, pentru ca viața ta să se dezvolte într-un mod deplin pe care nici nu ți-l poți imagina. Din acest motiv este important, când citim textele, să avem percepția sau convingerea, despre ce anume ne transmit aceste texte, sau ce doresc să ne spună; dacă lipsește aceasta este dificil ca aceste texte să poată dezvolta în noi toată bogăția lor.

Să ne întoarcem la discursul că: Isus nu vrea admiratori ci persoane care cu El și ca El să facă aceleași alegeri. Dar pentru aceasta trebuie înțeles care este proiectul sau planul Său, trebuie să știi în ce anume Isus s-a implicat, cum El s-a pronunțat și aceasta apoi mă face să înțeleg pentru care motiv El și-a pierdut viața pentru aceasta, pentru că așa cum vom vedea, moartea lui Isus nu a fost cauzată de unele persoane rele care-l urau, ci moartea lui Isus este răspunsul întunericului care nu suportă modelul său de viață, ca propunerea sa de umanitate să ajungă la oamenii de pe acest pământ. Iată, ceea ce știm despre Evanghelie, este că acest întuneric nu a sufocat lumina și această lumină a continuat să strălucească.

Cum timpul este limitat, aș dori să trecem la episodul Ungerii lui Isus, care este o pagină atât de frumoasă sub toate aspectele, încât Isus la sfârșit va spune de acest episod: **Adevăr vă spun oriunde se va anunța Evanghelia în toată lumea în amintirea ei se va spune ceea ce a făcut.**

De nici un episod din Ev, Isus a spus un asemenea lucru, încât lumea întreagă își va aminti mereu ceea ce femeia a făcut prin ungerea lui Isus. Cum trebuie să ne reamintim acest

episod, pentru că vorbim de ceea ce sunt Evanghelile, dar pentru că timpul este scurt, nu voi face o lectură verset cu verset, dar vom încerca, citind textul, să găsim și să condividem perla prețioasă, care este aspectul care poate să ne ajute pe noi azi și ne permite să înțelegem de ce acest episod trebuie să fie amintit mereu și nu se poate niciodată uita, ceea ce a făcut această femeie lui Isus. Să citim textul și să facem un scurt comentariu. Deci Evanghelia după Marcu cap 14, primele 9 versete:

Iar după două zile erau Paștele și Azimele; și preoții de seamă și cărturarii căutau cum să-L prindă prin viclenie și să-L omoare; pentru că spuneau: Nu în sărbătoare, ca nu cumva să fie tulburare în popor. Și, când era în Betania, în casa lui Simon Leprosul, pe când stătea la masă, a venit o femeie având un vas de alabastru cu mir de nard curat, foarte scump; și, spărgând vasul de alabastru, a turnat mirul pe capul Lui. Și erau unii supărați în ei înșiși și spuneau: Pentru ce s-a făcut această risipă de mir? Pentru că mirul acesta se putea vinde cu mai mult de trei sute de dinari și să se dea săracilor; și vorbeau cu multă mânie împotriva ei. Dar Isus a spus: Lăsați-o; de ce îi faceți supărare? Ea a făcut o lucrare bună față de Mine. Pentru că pe săraci întotdeauna îi aveți cu voi și, oricând vreți, le puteți face bine, dar pe Mine nu Mă aveți întotdeauna. Ea a făcut ce a putut: Mi-a uns trupul mai înainte pentru înmormântare. Și adevărat vă spun: oriunde va fi predicată Evanghelia aceasta, în toată lumea, se va vorbi și despre ce a făcut femeia aceasta, spre amintirea ei.

Episodul continuă apoi cu trădarea lui Iuda care merge la capi religioși, care planificau eliminarea lui Isus spunând: cât îmi dați pentru a vi-l preda. Cuvintele care deschid cap 14 sunt un preluu a întregi pasiuni. Marcu prezintă lucruri puternice, dar cititori și credincioși vor trebui să asculte povestirea pasiunii cu această imagine a femeii, care a spart vasul de alabastru, umplut cu mir foarte scump și a vărsat tot mirul pe capul lui Isus. Aceasta este imaginea care ne conduce la ascultarea povestirii pasiunii, pentru că a vorbi de moarte, de batjocură, de refuz, de abandon, de trădare. Fiind un lucru prea dur și violent și atunci Marcu vrea să spună: **dar ce valoare dăm la toate acestea?**

Care-i valoarea pe care ne-o învață femeia prin împrăștierea mirului pe capul lui Isus? Când se oferă viața din iubire, chiar dacă întâmpinăm împotriviri și mari dureri, această viață emană un parfum încât o face întradevăr autentică, aceasta vrea să spună Evanghelistul Marcu. Ucenici se întrebă: dar ce sens are ca el să meargă la moarte? și ce sens ar avea deasemenea moartea noastră dacă dorim să urmăm acest om? Iată, ne explică femeia prin parfumul de mir. Moartea este urât mirositoare, pute îngrozitor, iar mirosul morții se simte imediat. Deci viața este plăcut mirositoare, este parfumată când a fost dată din iubire. Chiar dacă înfruntă moartea, această viață deja parfumată într-o manieră pe care moartea nu are putere să o sufoce, să o acopere.

Marcu invită comunitatea să facă gestul acestei femei; această femeie a înțeles ceea ce ucenici nu puteau să înțeleagă, că viața dată pentru iubire nu este niciodată o pierdere, dar este un adevărat câștig, este ceea ce face parfumată existența sa, este ceea ce dă gust unic întregului comportament. Marcu spune că această femeie anonimă a făcut un lucru (*și dacă am cunoaște întreaga perspectivă biblică am rămâne foarte impresionați*) care este o ungere, o consacrare. Regele în Vechiul Israel înainte de a fi îmbracați ca și rege, înainte de a fi încoronați rege a lui Israel, era uns de către un profet care prin această ungere, demonstra alegerea față de regele ales.

Femeia face același lucru pe care-l făcea profetul și spune: acest nou rege care este Isus nu-l așteaptă succesul și puterea politică trecătoare, pentru a fi încoronat cu puterea deplină a

mai marilor de pe acest pământ, dar acest rege merge la moarte, dar nu va merge singur, iubirea mea este cu el. Isus nu este abandonat în momentul cel mai tragic al vieții sale, cu toate că Evangheliile ne vorbește de acest defec, de această trădare, este un grup reprezentat de această femeie care îl urmează până la sfârșit și spune: Isus tu ești regele nostru, tu mergi să întâmpini moartea, dar nu mergi singur la această moarte, fiindcă și noi suntem gata să dăm viața cu tine și ca și tine, pentru binele altora. **Acesta este parfumul! mirul plăcut mirositor!** Parfumul este un semn de iubire, un semn sigur de viață. Femeia manifestă toată iubirea sa lui Isus și de ce îl manifestă? Pentru că ea, în primul rând s-a simțit îmbrățișată de această iubire, și atunci când a experimentat acest lucru, nu mai putea să-și țină vasul de alabastru pentru ea, dar a trebuit să-l spargă, să-l împartă și ceea ce se sparge nu se mai compune, și când parfumul se varsă nu se mai poate recupera pentru altcineva, decât numai pentru Isus singur.

Acestea ne spune Marcu, este aderarea totală pe care această femeie, care reprezintă comunitatea ideală a ucenicilor, știe să demonstreze lui Isus toată iubirea Sa pentru tot ceea ce Isus a făcut și face. Și să știi că, înfruntând moartea (*și moartea în ochii lumii poate părea falimentul cel mai mare*) nu mergi de unul singur, dar noi suntem cu tine și am înțeles că în această moarte este parfumul cel mai autentic a vieții, este calitatea cea mai suprema a vieții și este o bogăție pe care nimeni, niciodată o poate înțelege numai atunci când această viață o cheltuie, o sparge sau o varsă. este acea bogăție pe care unul o simte când își oferă viața pentru altul, aceasta nimeni ți-o poate da, nimeni ți-o poate procura numai prin acest gest, pe care femeia îl face față de Isus.

Ucenici nu pot înțelege acest gest, își aduc aminte de săraci când le este comod, își aduc aminte de pomene, lucru pe care Isus niciodată nu-l menționează; ucenici nu înțeleg ungera cu parfum a femeii pe care Isus o apără spunând: **dar de ce supărați pe această femeie?** Adică tu ești dispus să-ți dai viața? Este aceasta mireasma proprie, a celui care face gesturi de viață pentru alții, și chiar săraci sunt ridicați din mizeria lor. Când tu viața o ții pentru tine, atunci săracului îi vei da pomană, pentru că suntem creștini, și trebuie să facem o pferță, ceva aparte; dar de sărac nu te interesează chiar deloc; să rămână așa, mai mult ești mândru de acea pomană pe care ai făcut-o.

Isus nu face pomană nimănui, nu rezultă în Evanghelie că Isus ar fi făcut pomene la vreun sărac, Isus a spus mereu: **ce pot să fac pentru tine, în ce mod te pot ajuta, cum pot ușura sau ridica suferința ta, cum pot să te fac să înțelegi cât de important este demnitatea ta în ochii lui Dumnezeu, întrucât persoană umană.** Isus așa a făcut mereu. Femeia din mesajul lui Isus a înțeles că atunci când ești capabil să-ți dai viața, și viața nu se dă cu picătura, nu pot să-ți dau doar două picături de parfum pentru că este foarte scump, dimpotrivă, tocmai pentru că este scump adică autentic, ți-l dau tot, ți-l dau complet sau nu ți-l dau deloc. Deci când îți dai viața și o dai într-o manieră deplină, chiar și persoanele pe care le întâlnești în mizeria lor vor fi ridicate de aceasta, pentru că există speranță. Desigur tu nu ai să rezolvi problemele multor săraci pe care-i întâlnești, dar pentru săraci va fi speranța de a ști că există o comunitate de ucenici care lucrează, precum Isus. pentru a elimina sărăcia și mizeria de pe pământ, aceasta este speranța, aceasta este fericirea de care vorbea Isus.

Ucenicii nu puteau să înțeleagă pentru că mentalitatea lor era prea atașată intereselor; în sensul: ce câștig avem din aceasta? Isus ne-a eliberat de această limitare, Isus ne învață ceva superior, cu mult mai mare, ceea ce dă valoare vieții noastre care este **gratuitatea**; a face lucrurile pentru plăcerea de a le face, pentru că te simți bine când le faci și nu pentru că te

aștepți la un premiu sau la recunoștință. Ceea ce într-adevăr dă gust vieții tale este valoarea maximă a gratuității, pentru ca lucrurile pe care le faci numai când ești pe deplin convins că în această manieră viața ta devine parfumată, are un miros plăcut care este emanat în jurul tău, ceva cu adevărat de valoare și de care nici măcar nu intuiești ce poate emana și naște din această viață.

Aceasta este măreția ființei umane, când intră în acest mecanism, în acest proces de viață. O dată ce am spart și noi vasul nostru de alabastru, parfumul nostru îl dăm lui Isus. Nu pentru că parfumul îl vrei pentru tine, ci este maniera de a spune că tu, deasemenea, vrei să oferi viața ta pentru alți.

Din acel moment se naște o transformare în persoana, pe care ea însăși nu este capabilă să o înțeleagă; care-i este forța, care-i va fi energia, care-i va fi vitalitatea care izbugnește din acest gest de donare, din această identificare deplină cu Domnul. Aceasta este măreția ființelor umane: de a-L întâlnit pe Cristos în viața noastră, și nici nu ne putem imagina unde vom ajunge când oferim această viață.

Aceasta se vede într-un mod foarte redus, când facem ceva la care ținem, imaginațivă de exemplu asistența unei persoane dragi, la un bolnav sau o persoană care are nevoie de ajutorul nostru; ei bine, spunem: nu mi-aș fi închipuit niciodată de a avea forța să fac aceasta, suntem surprinși cum am reușit să fac acest lucru. În acest mod vedem că energiile noastre sunt multiplicat, sunt susținute de o forță mult mai mare pe care nici nu ne-o puteam imagina, aceasta este extraordinar, adevărat?

Deci noi nu plecăm de la un model care este deja în noi, ci plecăm de la modelul prezentat de Isus. Cum a reușit această femeie: **Doamne eu vreau să mă identific cu tine, nu-mi sacrific viața mea - pentru că Isus nu-i cere viața acestei femei - dar te fac să simți parfumul meu, cum deasemenea și viața mea emană un parfum plăcut.** Aceasta vrea să audă Isus de la noi, cum este parfumată viața noastră. Deja acest parfum face să elibereze în persoană un proces de creștere care-l va purta la ceva ce ea însăși nu poate să înțeleagă.

Imaginați-vă câte persoane sunt în criză sau abătute pentru că vroiau să fie ca și Sf. Rita di Cascia. Tu nu vei putea niciodată să fi ca Sf. Rita! Pentru că ea este o femeie care a trăit într-un alt timp, care a avut alte experiențe și care a răspuns în felul ei în acel timp, la acele lucruri. Aceasta nu se poate repeta pentru că acea femeie a fost unică și irepetabilă. Dar tu poți fi mai mult decât Sf Rita dacă te lași inundat de acest parfum care mai întâi ți-l oferă Isus și-ți cere ca și tu să-l emani, să-l oferi pentru binele altora. În acest mod se deschide pentru individ, pentru persoana umană un proces de creștere de care nu știm care este sfârșitul, dar putem doar să intuim că va fi ceva mare, grandios.

Aceasta ne eliberează de multe preocupări, pentru că știm că acest proces este lent, este nevoie de timp, Domnul nu este violent cu noi, Domnul lasă ca fiecare după propriile capacități să declanșeze acest proces de creștere; lucrul important este să știm că acesta este prezentă în fiecare dintre noi și atunci vezi viața și pe alți într-o manieră diferită, și mai mult, înțelegi imaginea nouă a acestui Dumnezeu pe care ni-l manifestă Isus, un Dumnezeu pe care nimeni nu la văzut și de care Fiul ne vorbește, ni-l arată, ni-l face cunoscut. Este în scrisoarea întâi a sf. Ioan o expresie frumoasă: **ceea ce noi am atins, ceea ce noi am văzut, ceea ce ochii noștri au contemplat, ceea ce urechile au auzit, mâinile noastre au atins, aceasta noi vă comunicăm pentru ca să fiți în comuniune cu noi.** Această experiență a Tatălui, fiindcă la sfârșit - aceasta este ceea ce contează, nu trece prin creier; Isus nu a deschis o carte de teologie pentru a spune: **Acesta este Dumnezeu,** dar

Isus a vorbit totdeauna prin simțuri atingând, privind, vorbind, ascultând și numai în maniera aceasta noi putem face experiența lui Dumnezeu.

Parfumul atinge, deasemenea, simțurile noastre ale mirosului, îl simțim imediat dacă este bun, dacă este plăcut! Aceasta înseamnă a face experiența de Dumnezeu. O experiență care trece prin ființa noastră de carne umană, o carne care este atât de iluminată de a se putea da pentru binele, pentru fericirea, pentru bucuria altora. În acest sens noi facem experiența de Dumnezeu.

De aceea nu este o cunoștință intelectuală, ci așa cum găsim în scrisoare lui Ioan, este o experiență care o simțim cu mâinile noastre, cu ochii noștri, cu gura noastră, cu urechile noastre, deci când fac experiența unui asemenea Dumnezeu, (senzual) pe care-l experimentăm prin simțurile noastre, eu nu mai pot trata rău pe nimeni, pentru că orice persoană voi întâlni în drumul meu vor fi expresia acestui Dumnezeu pe care eu îl experimentez prin simțurile mele; desigur o persoană care va avea nevoie să fie ajutată, care trebuie să fie înțeleasă, primită, acceptată, iertată, sau cea ce doriți, dar fiecare persoană va fi deasemenea o expresie a acestui Dumnezeu pe care-L ating în viața mea.

Pentru aceasta noua imagine al Tatălui, pe care Isus ne-o face cunoscută, ne duce la un raport nou cu alți și când eu spun să cred în acest Dumnezeu, acest Dumnezeu pe care îl ating cu mâinile mele, îl simt cu simțurile mele, nu mai pot face nimănui rău pe acest pământ, indiferent cine ar fi, și atunci aceasta îmi permite să spun în ce mod cred în acest Dumnezeu, și-mi permite deasemenea de al manifesta prin mine. Este cuvântul acestui om Isus, care spune: **Oriunde se va anunța Evanghelia mereu se va aminti de gestul acestei femei**; deoarece Evanghelia nu se anunță prin cuvintele ci se manifestă cu viața. Unde este o comunitate capabilă să ofere viață, spune Evanghelia, acolo mereu se va aminti această femeie, pentru că fac același lucru pe care la făcut ea, care a fost capabilă să spargă vasul de alabastru plin cu prețiosul parfum pur, de mir, pentru a face să înțeleagă până unde ajungem să se identificăm noi ucenicii cu Domnul nostru, cu Învățătorul nostru. Aceasta ne schimbă viața. Aceasta ne permite să spunem, cu toate limitele, slăbiciunile sau dificultățile pe care le avem, că viața se îndreaptă către un orizont al îndeplinirii, și-l putem intui în momentul în care tratăm cu bunătate pe alți, în momentul în care privim cu compasiune pe toți și nu judecăm pe nimeni, evitând orice formă de intoleranță sau prejudecată, în momentul în care facem aceasta, intuim care este planul Lui Dumnezeu și încotro se îndreaptă istoria omenirii. Se îndreaptă spre această împlinire! Nu este o iluzie deșartă, nu este o utopie, o trăim noi, în viața noastră, în comunitatea noastră. Din acest motiv parfumul trebuie să continue să se emane, pentru aceasta suntem chemați și noi, să parfumăm cu viața noastră.

Experiența nu ne poate înșela, este ca și parfumul! Dacă într-o sală este un parfum plăcut îl simțim cu toții, nu se poate nega evidența, așa cum dacă în această sală este un putoare o simțim cu toții și ne îndepărtăm, de aceea nu se poate niciodată uita gestul acestei femei, pentru că este ceea ce noi facem. Acel gest ne face să fim ca și Isus, gata să orientăm viața noastră spre binele, fericirea, bucuria persoanelor din jurul nostru.

Acesta este parfumul care ne oferă o viziune atât de parfumată a vieții, încât moartea nu ne mai produce frică, și aceasta ne învață Evanghelistul Marcu înainte de a expune moartea lui Isus.

O moarte care pare un faliment total, o moarte care va fi manifestată prin toate insultele, badjocura, trădarea chiar și a celor 12 apostoli, în schimb femeia a văzut în această moarte,

semnul cel mai mare a acestei iubiri și a spus: și eu sunt gata să fac așa, eu am înțeles că nu pierd nimic când dau ceva din al meu, ci dimpotrivă câștig mereu aceea viață, care comunică altuia forța cea mai puternică a vieții, capacitate de a ierta, de a iubi, de a fi generos.

Întorcându-ne la discursul anterior, despre ce anume sunt Evanghelile, se înțelege ca pagina ungerii din Betania are o profunzime teologică, un adevăr atât de mare de-al face mereu actual; dacă reușim să ieșim din nivelul narativ și pătrundem în bogăția conținutului său putem spune că Evanghelile sunt ceva care ne schimbă viața, pentru că ne duce la comportamentul acestei femeie. Femeia nu a făcut acest gest din proprie inițiativă, ci a fost răspunsul său la iubirea lui Isus pe care ea a experimentat-o, un răspuns autentic de curaj, precum a fost Isus, a ne da și noi viața pentru alți.

Aceasta este propunerea pe care a făcut-o Isus, a fost scrisă într-un limbaj particular, în schimb dacă reușesc să înțeleg acest limbaj, să-l asimilez, să-l simt, să-l ating, să-l gust ca pe o bucată de pâine, este ceea ce facem în Euharistie, iar acest limbaj luminează viața oamenilor. La această propunere, la o asemenea deschidere de viață, persoane ajung să spună: **în sfârșit putem trăi bine pe acest pământ, aceasta este voința lui Dumnezeu pentru noi toți.** Voința Tatălui este ca noi, să putem trăi bine, cu această energie deja de acum, din această viață pământească. Vreau să trăiesc bine! A trăi bine nu înseamnă că dispar problemele sau dificultățile mele, aceasta nu-i posibil, dar a trăi bine înseamnă că, toate problemele mele, indiferent de situația care mi se prezintă, oricât de dureroasă ar fi, eu acest parfum îl port mereu cu mine, aceasta viață este parfumată și o simt mereu ca lucrul cel mai important, cel mai atrăgător, cel mai frumos pe care eu îl pot avea, în acest sens pot spune că Isus continuă să lucreze, iar noi suntem chemați să lucrăm cu El, pentru ca gestul nostru, ca și a acelei femei, să fie amintit pentru totdeauna iar parfumul de iubire să poată fi transmis până la sfârșit.

9 ¹Trecând apoi, Isus a văzut un om orb din naștere. ²Ucenicii Săi L-au întrebat: "Învățătorule, cine a păcătuit, el sau părinții lui, de s-a născut orb?" ³Isus a răspuns: "Nici el nici părinții lui n-au păcătuit, dar s-a născut orb ca să se arate într-însul lucrurile lui Dumnezeu. ⁴Trebuie să facem, până este ziuă, lucrurile celui care M-a trimis; căci vine noaptea când nimeni nu poate să lucreze. ⁵Până când sunt în lume, Eu sunt lumina lumii". ⁶După ce a spus acestea, a scuipat jos și a făcut tină din scuipat, a uns cu tină ochii orbului ⁷și i-a zis: "Du-te și te spală la scaldătoarea Siloamului" - care înseamnă: trimis. Orbul s-a dus și s-a spălat și a revenit văzând. ⁸Vecinii și cei care se obișnuiseră să-l vadă cerșind, ziceau: "Nu este acesta cel care ședea și cerșea?" ⁹Unii ziceau că este el alții ziceau că seamănă numai cu el. El le-a zis: "Eu sunt". ¹⁰L-au întrebat atunci: "Cum s-au deschis ochii tăi?" ¹¹El a răspuns: "Omul care se numește Isus a făcut tină, mi-a uns ochii și mi-a zis: du-te la Siloam și te spală. Eu m-am dus, m-am spălat și mi-am căpătat vederea". ¹²L-au mai întrebat: "Unde este El?" "Nu știu", le-a răspuns el. ¹³Atunci l-au dus la farisei pe cel ce fusese orb. ¹⁴Și era într-o zi de sâmbătă când Isus a făcut tină și a deschis ochii orbului. ¹⁵La rândul lor, fariseii l-au întrebat cum și-a căpătat vederea. El le-a răspuns: "Mi-a pus tină pe ochi, eu m-am spălat și văd". ¹⁶Unii dintre farisei i-au zis: "Omul acesta nu vine de la Dumnezeu pentru că nu observă sâmbăta"; alții ziceau: "Cum poate un păcătos să facă asemenea minuni?" Și astfel s-a făcut dezbinare între ei. ¹⁷Atunci l-au întrebat încă odată pe orb: "Ce părere ai despre El că ți-a deschis ochii?" Iar el a răspuns: "Este profet". ¹⁸Iudeii, însă, n-au crezut că el a fost orb până când nu i-au chemat pe părinții celui care-și căpătase vederea. ¹⁹Deci i-au întrebat: "Acesta este fiul vostru despre care ziceți că s-a născut orb? Cum de vede el acum?" ²⁰Părinții săi au răspuns: "Știm că este fiul nostru și că s-a născut orb. ²¹Dar cum vede el acum noi nu știm; sau cine i-a deschis lui ochii noi nu știm. Este în vârstă, întrebați-l pe el; el singur vă va explica despre sine". ²²Părinții săi au spus acestea pentru că se temeau de iudei; căci iudeii se sfătuiseră că, dacă-l va recunoaște cineva pe Isus ca și Cristos, să fie exclus din sinagogă. ²³De aceea părinții au zis: Este în vârstă, întrebai-l pe el. ²⁴Deci fariseii l-au chemat a doua oară pe cel ce fusese orb și i-au zis: "Adu mulțumire lui Dumnezeu! Noi știm că acest om este un păcătos". ²⁵El le-a răspuns: "Dacă este păcătos, nu știu; eu știu un lucru: eram orb și acum văd". ²⁶Ei i-au zis atunci: "Ce ți-a făcut? Cum ți-a deschis ochii?" ²⁷El le-a răspuns: "Acum v-am spus și n-ați auzit! De ce vreți să mai auziți încă odată? Nu cumva vreți să vă faceți și voi ucenici ai Lui?" ²⁸Atunci ei l-au ocărât și i-au zis: "Tu ești ucenicul Lui; noi suntem ucenicii lui Moise. ²⁹Noi știm că Dumnezeu a vorbit cu Moise; dar despre Acesta nu știm de unde este". ³⁰Omul le-a răspuns: "Tocmai aici este minunea că voi nu știți de unde este și, totuși, El mi-a deschis ochii. ³¹Noi știm că Dumnezeu nu-i ascultă pe păcătoși dar dacă este cineva credincios și face voia Lui, pe acela îl ascultă. ³²Niciodată nu s-a auzit ca cineva să fi deschis ochii unui orb din naștere. ³³Dacă acest Om n-ar veni de la Dumnezeu, n-ar putea face nimic". ³⁴Ei, însă, i-au răspuns: "Din naștere nu ești decât un păcătos și tu ne înveți pe noi!" Și l-au dat afară. ³⁵Isus a auzit că l-au dat afară și întâlnindu-l, i-a zis: "Crezi tu în Fiul Omului?" ³⁶El a răspuns: "Cine este, Doamne, ca să cred în El?" ³⁷Iar Isus i-a zis: "L-ai văzut, cel care vorbește cu tine, Acela este". ³⁸Atunci omul a zis: "Cred, Doamne, și s-a închinat Lui".